

Mercator

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA M E R C A T O R

LETO XIII.

LJUBLJANA, AVGUST, SEPTEMBER

ŠT. 8, 9

Vinko Hafner na obisku v Mercatorju

V torek, 19. avgusta, so naše podjetje obiskali člani komiteja Mestne konference ZKS Ljubljana, koordinacijskega odbora za ekonomsko vprašanja in stabilizacijo pri Mestni konferenci SZDL Ljubljana, Skupščine mesta Ljubljane, Mestnega sveta ZSS Ljubljana ter predstavniki Skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik.

V delegaciji so bili tovariši: Vinko Hafner — sekretar komiteja Mestne konference ZKS Ljubljana, Štefan Korošec — sekretar za tržišče in cene pri Izvršnem svetu skupščine SRS, Štefan Nemec — predsednik zbora združenega dela skupščine SRS, Vinko Vrbec — predsednik Mestnega sveta ZSS Ljubljana, Edo Klanjšek — podpredsednik Izvršnega sveta ljubljanske mestne skupščine, Boris Černe — sekretar komisije za družbene odnose pri Mestni konferenci ZKS, Metod Brajer — direktor podružnice LB, Viktor Musar — sekretar Mestne konference SZDL, Franc Vrabec — direktor podružnice SDK, Darko Perovšek — sekretar občinskega komiteja ZKS pri Sob Vič-Rudnik in Janez Čebulj — predsednik občinskega sindikalnega sveta pri Sob Vič-Rudnik.

Pogovora z gosti so se udeležili nekateri vodstveni in vodilni delavci podjetja, med njimi generalni direktor tovariš Miran Goslar in namestnik generalnega direktorja Janez Rozman, predsednica SDS Slavka Damjanovič, sekretar Sveta ZK Franc Škof, predsednik Konference OOS Marjan Gradišar.

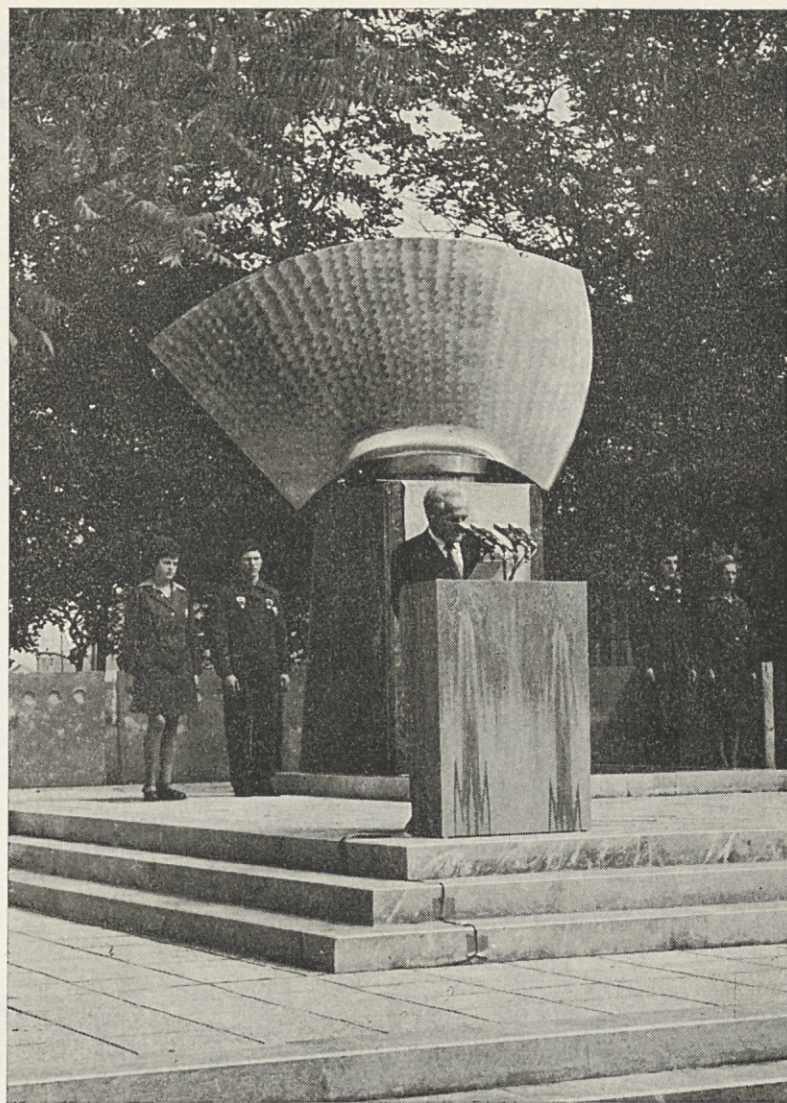
Namen in cilj razgovora je bil, seznaniti goste o poslovanju podjetja, predvsem pa o poteku akcije za stabilizacijo. V naslednjih nekaj stavkih vam priobčujemo misli in ugotovitve, ki smo jih slišali na tem sestanku.

Akcijo za stabilizacijo, katere pobudnik so bili ZK in druge družbeno politične organizacije v podjetju, smo pričeli že v začetku leta. O njej smo se pogovarjali na več sestankih, na zadnjem skupnem sklicanju družbenopolitičnih organizacij, skupnega delavskega sveta in vodilnih delavcev TOZD in podjetja, ki je bil 5. avgusta, pa smo sprejeli stabilizacijski program. Pripravil ga je koordinacijski odbor, v katerega smo imenovali strokovne delavce podjetja in predstavnika DPO. Na osnovi sprejetega programa so že tudi delavci TOZD pripravili in sprejeli svoje stabilizacijske načrte.

Celotna stabilizacija sloni na zmanjševanju zalog, spoštovanju samoupravnih sporazumov in dogovorov, izplačevanju osebnih dohodkov po samoupravnem sporazumu, zmanjševanju skupne porabe, splošnem varčevanju, delovni disciplini, združevanju itd. O vsem tem smo že obširno pisali v naših Internih obvestilih, razpravljali na zborih delavcev in

tako informirali slehernega delavca v Mercatorju o tej, za nas in za celotno našo družbo, pomembni akciji.

Ugotavljamo, da smo zaposleni v Mercatorju spoznali resnost in potrebo ukrepov za boljše gospodarjenje, vendar pa ta zavest še ni osvojila vseh delavcev in v tej smeri se moramo še potruditi. Vodstveni in vodilni delavci TOZD in podjetja, DPO in samoupravni organi v TOZD in podjetju ter strokovni delavci so odgovorni za izvajanje sprejetih ukrepov. V akcijo se mora vključiti vsak član Zveze komunistov. Danes imamo v 29 TOZD Mercatorja organiziranih 23 osnovnih organizacij ZK, ki vključujejo 487 komunistov. Dogovoriti se moramo tudi, kako ravnati s tistimi, ki ne bodo spoštovali sprejetih stabilizacijskih ukrepov. Koordinacijski odbor mora neposredno preverjati uresničevanje sprejetih nalog in o vseh kršilcih obvestiti informativno službo, ki bo v glasilu poročala celotnemu delovnemu kolektivu Mercatorja.

Na veliki proslavi 25-letnice samoupravljanja v Litostroju je govoril tudi sekretar komiteja Mestne konference ZKS Ljubljana tovariš Vinko Hafner

S sestanka s tovarišem Vinkom Hafnerjem, sekretarjem komiteja MK ZKS Ljubljana

Nezadovoljivi poslovni uspehi

Zavedati se moramo, da je položaj Mercatorja težek. Večina TOZD, zlasti tistih s trgovino na drobno, več ali manj životani. Številne prodajalne so na robu donosnosti, ker mnoge opravljajo socialno funkcijo, vendar si le-te ne smemo več privoščiti pri trgovinah z industrijskim blagom. Te poslovalnice bomo preusmerili, ker nam tako narekuje stabilizacija. Ob tem velja vedeti tudi to, a 55 % trgovanja odpade na živila, 45 % pa na neprehrambeno blago.

Največji problem, tako Mercatorja kot tudi ostale trgovine, je nizka akumulativnost, kar je vzrok, da smo investicijsko nesposobni. Izjema je šest TOZD, ki imajo investicijska sredstva. Tako nimamo sredstev za novogradnje, ne ustvarjamo pa niti toliko akumulacije, da bi krili enostavno reprodukcijo kar pomeni, da ne moremo nadomestiti niti izrabljene opreme. Polog (depozit) za gradnje v trgovini je visok, saj znaša kar 50 % in pod takšnimi pogoji je nespametno investirati v maloprodajne zmogljivosti. V (Nadaljevanje na 2. strani)

Polletni poslovni uspeh

Polletni uspehi poslovanja nam kažejo naša prizadevanja za bolj umirjeno gospodarjenje. Ukrepi, ki so jih posamezne TOZD uporabile v tej smeri so se v polletnem obračunu zelo različno pokazali.

Dosegli smo 2,084 milijard celotnega dohodka ali z drugimi besedami, zabeležili smo 33 % po-

večanje glede na lansko prvo polletje. Sestava celotnega dohodka je naslednja:

Element	1. 1. do 30. 6. 74	1. 1. do 30. 6. 75	Index 75/74
Porabljena sredstva	90,88	90,97	133
Doseženi dohodek	9,12	9,03	132
Celotni dohodek	100,00	100,00	133

Največji delež dohodka smo ustvarili s prodajo trgovskega blaga, sledijo ji prodaja proizvodov in neproizvodnih storitev. Ob tem velja poudariti, da v okviru prodaje močno narašča notranja prodaja, zlasti proizvodov in storitev (od 2 milijona se je povzpela na 15 milijonov). To pomeni, da TOZD različnih dejavnosti znotraj podjetja tesneje sodelujejo. Dohodki od obresti se glede na lansko obdobje niso povečali, ker dobaviteljem ne plačujemo v takih rokih, da bi lahko prejeli obresti. Iz bilance je tudi razvidno, da so porasle naslednje postavke: izredni dohodki za okoli 20 milijonov in dohodki iz naslova popravka finančnega rezultata za 1,6 milijonov din.

Porabljena sredstva so narasla za 33 %, za 1 % več kot pa doseženi dohodek. Največji delež pri porabljenih sredstvih predstavlja nabavna vrednost trgovskega

blaga (indeks 75/74 = 135) in poslovni stroški za amortizacijo (ti so narasli v primerjavi z lanskim 1. polletjem le za 19 %). Pri porabljenih sredstvih moramo omeniti padec povečane amortizacije (indeks 75/74 = 70), ki so jo TOZD zbrale le za 9,8 milijonov din (lansko leto pa 14 milijonov din). Ta amortizacija se prišteva k doseženemu dohodku in je najmanj obremenjena z davkami ter tako predstavlja ključno postavko za pridobivanje sredstev za nove investicije. Ker pa se manjša, ne moremo računati na večji obseg investicij v bližnji prihodnosti tudi zaradi zastrenih pogojev kreditiranja.

Velik porast izrednih izdatkov

V sestavu poslovnih stroškov je opazno povečanje stroškov začetnih zalog v proizvodni dejavnosti (za 207 %), proizvodnih in neproizvodnih storitev, dnevnice

in kilometrine in drugih materialnih stroškov. Pri rasti materialnih stroškov (indeks 75/74 = 108) je vidno prizadevanje TOZD, da bi porabo materiala omejili na najmanjšo raven. Poslovni stroški in amortizacija pa so v celoti narasli le za 19 %.

Med porabljenimi sredstvi velja omeniti še izredne izdatke, ki so narasli od 8,6 milijonov v preteklem polletju kar na 15,4 milijonov (za 79 %) in popravek fi-

nančnega uspeha katerega indeks je 364. Popravek je sestavljen iz popravka finančnega rezultata iz naslova terjatev v višini 11.095 milijonov (lansko polletje 0,275 milijonov) in popravka vrednosti zaloga (letošnje polletje 0,140 milijonov, lansko 0,033 milijonov dinarjev).

Na ravni podjetja smo dosegli 188.280.720,54 din dohodka, ki smo ga razdelili za 1. polletje takole:

Element	1. 1. do 30. 6. 74	1. 1. do 30. 6. 75	Struktura 74	Struktura 75	Indeks 74/75
Pogodb. obveznosti	16,757.861,38	30,692.811,61	11,7	16,3	183
Zakonske obv.	16,114.245,95	17,988.496,87	11,3	9,6	112
Osebn. doh. in ostali prejemki	94,443.972,01	120,139.371,42	66,2	63,8	127
Ostane dohodka	15,369.124,99	19,460.039,64	10,8	10,3	127
Dosežen dohodek	142,685.204,33	188,280.720,54	100,0	100,0	132

Tabela nam kaže, da so se močno povečale pogodbene obveznosti, ker so nekatere TOZD knjižile na konto drugih pogodbenih obveznosti tudi prispevek za združevanje sredstev (nekatera TOZD so ta prispevek vključile med druge postavke — med stroške ali pa so za ustrezen del zmanjšale poslovni sklad). Zaradi različnih načinov knjiženja obe obdobji nista realno primerljivi. Zakonske obveznosti se niso dosti povečale, prav tako tudi ne osebni dohodki v primerjavi z doseženim dohodkom. Med pogodbenimi obveznostmi predstavljajo največji delež obresti od kreditov (kar 50,7 %), vendar so se povečale glede na lansko obdobje le za 19 %. Raven zaposlenosti se v celotnem podjetju ni spremenila.

Ponekod neuspešno poslovanje

Pri oceni uspešnosti poslovanja TOZD prikazujemo ostanek dohodka, ki je ob koncu leta namenjen oblikovanju skladov s sredstvi, ki so jih TOZD namenile združevanju, minimalno in povečano amortizacijo ter na drugi strani osebne dohodke in primerjava le-teh z določili samoupravnega sporazuma.

TOZD, ki so obračunale nizko minimalno amortizacijo, še nižjo povišano amortizacijo, so dosegle tudi nizek ostanek dohodka in so združile manj sredstev kot pa bi jih bile dolžne. Nekatere izmed njih so kljub slabim uspehom še prekomerno večale osebne dohodke, zato moramo iskati vzroke za tak rezultat v njihovem poslovanju ali pa razmerah, v katerih poslujejo. Enako velja tudi za tiste TOZD, ki so dosegle zmeren poslovni uspeh.

TOZD Polje se uvršča med tiste TOZD, ki niso dosegle zadovoljivega poslovnega uspeha kljub temu, da bi ga lahko, glede na razmere, v katerih posluje. Dosegla je zmeren celotni dohodek (indeks je 137, kar pomeni, da ga je v primerjavi z lanskim prvim polletjem povečala za 37 odstotkov), vendar pa je porast doseženega dohodka manjši kot pa dohodek na ravni podjetja (samo za 11 %) nasproti lanskim šestim mesecem). Vzrok so povečani poslovni stroški, predvsem stroški investicijskega vzdrževanja, ki so narasli od 10.281,40 din v lanskem prvem polletju na

221.408,00 din v letošnjem. Povečanje je nastalo zaradi obnovitve poslovalnic Železnina Polje in Zaloška 172 b. Povečale so se tudi proizvodne in neproizvodne storitve, pa tudi izredni izdatki, ki so narasli v primerjavi z lanskim enakim obdobjem kar za 400 %.

V okviru razdelitve dohodka se zakonske in pogodbene obveznosti niso pretirano dvignile, pač pa so se preveč dvignili bruto osebni dohodki in sicer kar za 38 %, medtem pa so se povprečni neto osebni dohodki zvišali za 29 %. V okviru Skupnosti TOZD Detalj imata TOZD Polje in Beograd največje preplačilo glede na določila samoupravnega sporazuma. Pri TOZD Beograd smo ugotovili tudi opazen dvig stroškov za reklamo, reprezentanco in drugih materialnih stroškov. Večina TOZD je te stroške uspela zmanjšati ali jih obdržati na najnižji možni ravni. TOZD Beograd ni ustvarila nič akumulacije, niti ni združevala nobenih sredstev. Obračunali so tudi za 20 % manj amortizacije (celotne) kot v lanskem I. polletju.

Za ostale TOZD, ki imajo slabši poslovni uspeh ugotavljamo, da se njihova realizacija ni dvignila v taki meri kot indeks cen na drobno v tem obdobju. Večina TOZD, razen nekaterih, ki tega zaradi nedoseganja dohodka niso zmogle, je izpolnila obveznosti po Sporazumu o združevanju v podjetje Mercator. Tudi osebni dohodki se v večini TOZD niso dvignili v pretirani meri in so bili usklajeni s samoupravnim sporazumom o delitvi dohodka in OD za trgovsko dejavnost.

Nekatere TOZD beležijo nadpovprečne uspehe

TOZD Panonija, Standard, Emba, Investa, Idrija in Trgopromet so TOZD, ki so dosegle nadpovprečne poslovne uspehe v okviru podjetja.

Za večino je značilno, da je prodaja narasla v večji meri kot pa povišanje cen. Večina od teh ima grosistično dejavnost in tako lahko koristijo super rabate. Ta možnost je dana čistim detaljistom le v manjšem obsegu. Večina teh TOZD tudi nima pretirano velikih razporejenih osebnih dohodkov in tudi povečanje v primerjavi z lanskim letom ni preveliko. Pri TOZD Investa se (Nadaljevanje na 3. strani)

Vinko Hafner na obisku v Mercatorju

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ljubljani se srečujemo tudi s problemom lokacij, ki jih ni. Gradbena podjetja ponujajo že na pol zgrajene objekte, ki so enkrat dražji, kot če bi jih gradili sami. V Mercatorju imamo že izdelan tipski projekt, ki se da hitro in poceni postaviti, vendar je trgovina danes v težavah, ki ji ne dopuščajo graditi niti najnujnejših objektov.

Načeti bo treba tudi problem lokacijske rente v Ljubljani. Osebni dohodki nekaterih poslovojdij presegajo prejemke zahtevnejših in odgovornejših delovnih mest. Spremeniti bo treba sistem nagrajevanja po prometu, ker se vidi uspeh poslovanja v celotnem dohodku, ne pa samo v prometu. V pripravi je že I. osnutek samoupravnega sporazuma, ki bo določal druge normative, vezane na delovne in poslovne učinke in enotna merila za celotno podjetje.

Težave trgovine

Kljub naporom in uresničevanju stabilizacijskih programov se položaj trgovine ne izboljšuje, kot bi želeli. Močno jo ovira inflacija. Zaradi porasta cen se vrednost zaloga viša. Pri zmanjšanju zaloga moramo biti previdni, da ne bi prišlo do osiromašenja izbire bla-

Predvsem na ljubljanskem območju nas tare pomanjkanje trgovskih delavcev. Vzrok temu so slabši osebni dohodki kot v industriji, sobotno delo in neurejeno varstvo otrok. V naših trgovskih TOZD je povprečna letna fluktuacija delavcev 10 do 12 %.

Pesti nas pomanjkanje obratnih sredstev. Od leta 1971 so zamrznjene marže in ob dejstvu, da 35 % prometa odpade na blago, ki ga prodajamo z izgubo, to ni ne navadno.

Povezovanje

Mercator se pripravlja na dve povezovanji: na združevanje v SOZD kmetijstva, živilske industrije in trgovine, kar smo obširno razložili v posebni majski številki našega glasila, ter na povezovanje s proizvodnimi organizacijami. Pri združevanju v SOZD ostanejo vse naše TOZD še vedno v Mercatorju, odprto je samo vprašanje TOZD TMI, ki je predvidena za vstop v drugo delovno organizacijo predelave mesa.

Na področju sodelovanja z dobavitelji, s katerimi trajno trgujemo se že pripravlja samoupravni sporazum, katerega osnutek bo pripravljen do konca meseca novembra.

Nada Lombardo

Polletni poslovni uspeh

(Nadaljevanje z 2. strani)

je povečala realizacija predvsem zaradi razširjene dejavnosti leasinga in projektivnega biroja. Povečanje izrednih dohodkov izhaja iz izterjatev zamudnih obresti, poleg tega pa so se materialni stroški povečali le za tisti nujni del, ki ga je zahtevalo povečano poslovanje. TOZD Investa je povečala OD nad ravni ostalih TOZD, primerjava pa je velika zato, ker je šele v drugem polletju lanskega leta uskladila gibanje osebnih dohodkov z življenjskimi stroški. OD, ki jih prejema delavci TOZD Investa so usklajeni z določili samoupravnega sporazuma in plana.

Zmanjšanje zalog za 8 milijonov

Še nekoliko o gibanju sredstev, s katerimi razpolagajo TOZD. Zaloge trgovskega blaga so se nasproti stanju 31. 3. 1975 zmanjšale od 396 milijonov na 388 milijonov. Tu se že kažejo prvi uspehi akcije za stabilizacijo gospodarstva v našem podjetju.

Vzporedno so se zmanjšale tudi obveznosti do dobaviteljev od 420 milijonov na 370 milijonov, pri čemer je seveda treba upoštevati, da so se povečali kratkoročni krediti v drugem tromesečju 1975 za 26 milijonov. Uspešno nam je tudi zmanjšati terjatve do kupcev iz 220 na 200 milijonov napram I. tromesečju 1975. Terjatve do kupcev so se glede na lansko I. polletje dvignile le za 3 %.

Šest TOZD ima investicijska sredstva

Kljub rahlemu izboljšanju finančnega stanja obratnih sredstev smo v tem pogledu še premalo storili. Blago, ki zastaja v skladiščih in poslovalnicah se odpisuje v zelo majhnem deležu, komaj 2 %, medtem ko predstavljajo terjatve v odpisih kar 98 %. Povprečne zaloge so se glede na leto 1974 dvignile iz 300 na 350 milijonov in s tem v zvezi tudi primanjkljaj v obratnih sredstvih iz 130 na 190 milijonov. To pomeni tudi kreditno nesposobnost. Šest TOZD ima pozitiven TOS obrazec kar pomeni, da imajo na voljo investicijska sredstva. Te so:

TOZD TMI	6,30 mil. din
TOZD Investa	8,10 mil. din
TOZD Emba	6,20 mil. din
TOZD Rožnik	1,40 mil. din
TOZD Nebotičnik	0,15 mil. din
TOZD Trgopromet	2,60 mil. din

Vse ostale TOZD imajo primanjkljaj.

TOZD v notranjem obračunu imajo primanjkljaj v višini 166 milijonov, medtem ko je znašal ob koncu lanskega leta 104 milijone. Povečanje primanjkljaja je predvsem posledica povečanja povprečnih zalog, saj so se dvignile od 135 na 186 milijonov, izraženo v odstotkih za 38 %. Ta podatek nam pove dovolj, da je potrebno z vsemi silami podpreti akcijo za stabilizacijo gospodarstva v našem podjetju.

Izpolnjevanje stabilizacijskih programov jamstvo za uspehe

Iz tega kratkega pregleda in ocene stanja, v katerem je celot-

no podjetje lahko zaključimo, da smo svoje sile že usmerili v prizadevanja za izboljšanje poslovanja, vendar še ne v tolikšni meri, da bi bili uspehi bolj vidni. Do konca leta pričakujemo predvsem večjo prodajo ob umirjenem gibanju cen ter naši lastni zavzetosti za znižanje stroškov, zalog in drugih postavk, ki nam manjšajo dohodek.

Ob koncu opozarjamo še na nekatere pomanjkljivosti pri sami tehniki sestavljanja obračuna. TOZD so zelo različno knjižile predvsem obveznosti, ki izhajajo iz Sporazuma o združevanju v podjetje Mercator in tako vede ali nevede zmanjšale ali povečale prikazan doseženi dohodek. Pričakujemo sprejetje novega samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov za dejavnost trgovine, kjer je poglavitno merilo doseženi dohodek. Zato ni vseeno, kako bomo dohodek oblikovali. Različnost knjiženja lahko povzroči, da bodo TOZD v neprimerljivem stanju, ker lahko pripelje tudi do tega, da so obdobja v posamezni TOZD neprimerljiva.

Poslujmo gospodarno in donosno!

Iz poletne analize podjetja je razvidno, da je donosnost padla, saj so nekatere TOZD zaključile poslovanje negativno. Pri tem je najbolj zaskrbljujoče to, da so nekatere nove velike naložbe nerentabilne. Vsem nam je znano, da merimo donosnost poslovanja tako, da izračunamo razmerje med vloženim denarjem v objekte in opremo z ostankom dohodka, ki ga vlagamo v sklade. Razumljivo je, da tam kjer je izguba, nimamo kaj meriti, temveč moramo ukreniti vse potrebno, da do tega ne pride več.

Vzrokov za nerentabilnost je veliko. Najpogostejši so: slaba lokacija lokala, nizke razlike v ceni (zamrznjene marže), pomanjkljivo nagrajevanje, majhna storilnost dela in slabo gospodarjenje. Z drugimi besedami bi rekli: preveliki stroški in premajhni dohodki. Vedeti pa moramo, da je za rentabilno poslovanje predpogoj ekonomičnost, kar pomeni, da z čimmanjšimi stroški — sredstvi dosežemo čimboljše uspehe.

Čimanj zaposlenih

Pri dobrem gospodarjenju v trgovini moramo upoštevati predvsem naslednje činitele: število zaposlenih, funkcionalnost lokalov, promet na m². Prizadevati si moramo, da s čimmanj zaposlenimi prodamo čimveč blaga. Tako smo v TOZD Grmada dosegli v desetih samopostrežbah v lanskem letu povprečno 72.188,59 dinarjev mesečnega prometa na zaposlenega. Najvišji promet je bil 82.592,87, najnižji pa 55.873,70 dinarjev. Razlika med njima je kar precejšnja in znaša 24.809,17 din ali 44 %. Vzrokov za tako gibljivost prometa na zaposlenega je veliko, kajti pri delu nimajo vsi enakega uspeha. Eni so mlajši drugi starejši, nekateri imajo več izkušenj, drugi manj in ne-

nazadnje tudi pridni niso vsi enako.

Pri tem je pomembna tudi funkcionalnost lokalov. Mnogokrat se naredijo velike in težko popravljive napake že pri projektiranju, saj se rado zgodi, da že sama zasnova zahteva preveč delovnih mest. Tudi nefunkcionalni tok blaga od prevzema do prodaje je lahko vzrok, da moramo zaposliti več delavcev in tako smo manj gospodarni in dražji.

Promet na m² prodajne in skupne površine

Tudi tu smo zasledili velike razlike med posameznimi trgovinami. V 21 klasičnih trgovinah TOZD Grmada smo dosegli naslednji povprečni promet:

— na m² čiste prodajne površine (lokal brez skladišča) 4.655,47 dinarjev;

— na m² skupne površine (prodajni prostori in skladišče) 2.177,21 din.

Najvišji mesečni promet na m² je bil dosežen:

— na čisto prodajno površino (lokal brez skladišča) 8.926,35 din;

— na skupno površino (prodajna in skladišča) 3.535,74 din.

Najnižji mesečni promet klasične trgovine je bil:

— na čisto prodajno površino na m² (samo lokal) 1.662,39 din;

— na skupno površino (trgovina in skladišče) na m² 969,72 din.

Razlika med najvišjim in najnižjim prometom doseženim na prodajno in skupno površino je kar precejšnja. Iz tega vidimo, da najemnina ali pa stroški lastnega objekta zelo različno obremenjujejo razliko v ceni, tako kot se giblje promet. Pri tem je važno poudariti, da so številni stroški v znesku enaki, ne glede ali je velik ali majhen promet na m² (najemnina, razsvetljava, kurjava, vzdrževanje strehe itd.). Prav pri

velikem prometu se zelo dobro pokaže gospodarnost poslovanja.

Kalo

Ta postavka je po trgovinah različna. Res je, da je maksimalna višina osuška določena, vendar trdimo, da tam kjer ves kalo koristijo, slabo gospodarijo. Težiti moramo za čimmanjši kalo.

Podobnih pokazateljev je v gospodarstvu veliko in prav je, da jih odkrivamo in ustrezno ukrepamo proti negativnim pojavom. Živimo v času, ki od nas zahteva dobro gospodarjenje s čimmanjšimi sredstvi, z veliko truda, manj časa in majhnimi stroški. To naj ne ostaja samo na papirju, temveč naj postanejo dejanja vseh zaposlenih v Mercatorju, ker to bo najboljši prispevek k stabilizaciji.

Jože Renar

— Otroka sem poslala, da mi kupi 3 kg sliv. V vrečki pa jih je samo 2 kg?!

— Potem pa stehajte še vašega otroka...!

OD na hranilnih knjižnicah

Poslovne banke že nekaj let priporočajo izplačevanje osebnih dohodkov na hranilne knjižnice in tekoče račune ter uporabo čekovnih knjižic za plačilo različnih stalnih uslug. Sistem izplačevanja osebnih dohodkov ni nov, v rabi je že okoli petnajst let, vidnejše uspehe pa smo opazili v zadnjih letih. Vanj so se vključile predvsem velike delovne organizacije, pri nas že tudi veliko TOZD, ki imajo lastno knjigovodstvo in svoj tekoči račun.

Prednosti izplačevanja na hranilne knjižnice

Pri takšnem načinu izplačevanja osebnih dohodkov smo deležni več ugodnosti. Te pa so:

- vsaka vloga se obrestuje po 7,5 %, vezana vloga na 13 mesecev po 9 % in vezana vloga na dve leti po 10 %;

- povečana je varnost shranitve denarja;

- imamo prednost pridobitve potrošniškega posojila v banki;
- vloge oziroma osebne dohodke lahko dvigamo v vseh bankah: Ljubljanski banki, Jugobanki, Beograjski banki, Koperski banki in Službi družbenega knjigovodstva z vsemi njenimi podružnicami v državi. Poleg tega lahko vlagatelj vlaga in dviga svoj denar tudi pri vseh poštah v Sloveniji;

- vlagatelj lahko pooblasti za dvig gotovine tudi drugo osebo.

Ne smemo spregledati tudi tega, da bodo tako porastle hranilne vloge, odpadlo pa bo tudi prenašanje denarja od banke do delovne organizacije, riziko in zavarovanje denarja in nenazadnje tudi večkratno preštevanje denarja.

Od 1. oktobra po novem

Vse TOZD smo obvestili, da z oktobrom preidejo na nakazovanje osebnih dohodkov na hranilne knjižnice ali tekoče račune. Ponekod so to storili že veliko prej in ugotavljajo, da je tak način koristen in nič kaj zapleten, kot so pred tem menili nekateri posamezniki.

Nov način je enostaven in jassen. Temelji predvsem na seznamu in »nalogu za vpis osebnega dohodka«. Ostala dela okoli osebnih dohodkov ostajajo takšna kot doslej. Delavcu sporočamo v dosednji obliki z vsemi odtegljaji, ki izvirajo iz pogodb potrošniških ali drugih posojil.

Kaj moramo še vedeti

Lastnik hranilne knjižnice mora vedeti še naslednje:

- hranilne vloge so tajne;
- najnižja vloga na hranilno knjižnico je 10,00 din;
- v hranilni knjižnici se ne sme ničesar popravljati;
- če so komu knjižnico ukradli

ali pa jo pogreša, mora to takoj sporočiti banki ali pa delovni organizaciji. Enako velja tudi za nalog za vpis;

- nalog za vpis zastara v 30 dneh od izstavitve. Po tem roku lahko vpišejo osebni dohodek v hranilno knjižnico le pri poslovni enoti banke, ki vodi to hranilno vlogo;

- pri banki, ki je hranilno knjižnico izdala, lahko dvignemo ves znesek vloge (na knjižnici mora ostati 10,00 din). Drugod lahko dvignemo dnevno do 4.000,00 din, če pa banka ali pošta prejme soglasje po telefonu ali drugače od banke, kjer vlogo vodijo v evidenci, lahko tudi več.

Anton Legat

Na debelo kupujemo ceneje

Že tretji mesec posluje v našem centralnem skladišču v Ljubljani grosistična prodajalna. O tem smo pisali že v prejšnji številki »Mercatorja«, vendar mislimo da ne bo odveč, če napišemo še nekaj besed.

Poudariti velja, da z rednimi nakupi v takšni prodajalni v svojem družinskem proračunu lahko prihranimo lep kupček denarja. Seveda je treba nakupiti večje količine, razlike od maloprodajnih cen pa so različne. Gibljejo se med 15 in 25 odstotki. Torej za toliko ceneje tudi živimo.

Naj za primerjavo navedemo nekaj cen, ki smo jih zabeležili v naši grosistični prodajalni in primerjali z maloprodajnimi cenami v samopostrežbi TOZD »Hrana« na Tržaški 37 v Ljubljani. Cene v oklepaju so maloprodajne.

Steklenica piva Union velja 3,80 din (4,35), Radenska 2,05 (2,35), Deit 4,22 (4,90), kilogram sladkorja 11,62 din (12,57), pralni prašek Faks 3/1 61,20 din, (68,70), liter olja 14,85 din (15,95) in kilogram mlete kave 125,50 din (144,35). Torej lahko iz navedenih podatkov ugotovimo, da so razlike kar precejšnje. Pri večjem nakupu pa

tako prištedimo lepo vsoto denarja.

Zanimanje za nakupe v »Grosistovi« diskontni prodajalni je iz dneva v dan več, kar potrjuje tudi promet. Planirani promet se je že v prvem mesecu poslovanja močno dvignil.

Mile Bitenc

- Tale japonski tranzistor je zelo poceni, igra pa čudovito.

- Ze, že, toda kaj mi pomaga vse to, če pa ne razumem japonsko.

Zakaj tako:

KAJ PA BOM JAZ PRI STABILIZACIJI

Vsak dan nam sredstva javnega obveščanja časopisi, radio in televizija prinašajo prispevke, ki govorijo o stabilizaciji našega gospodarstva. Tudi v našem glasilu in Internih obvestilih pišemo o tem, ker želimo, da vsak član naše delovne organizacije ve, kako gospodarimo, katere so naše težave in kaj moramo storiti, da bi se gospodarsko umirili in okrepi, ali z drugimi besedami stabilizirali.

Sprejeli smo stabilizacijski program podjetja, sestavili in sprejeli tudi načrte stabilizacije TOZD, ki so v povprečju dobro pripravljene. Teoretični del akcije smo torej že opravili, v teku pa je že tudi praktično izvajanje. Tega so se ponekod lotili z vso vnemo, spet druge malo manj. Pri tem ne smemo biti popustljivi, naloge izpolnjujemo dosledno in pravočasno. In to prav vsi, kajti od vsakogar je odvisen uspeh.

Se vedno pa se v našem kolektivu najdejo posamezniki, ki jim stabilizacija ni nič mar. Menijo, na primer, da niso odgovorni in poklicani za skrb za boljše gospodarjenje. Tarnajo, da zalog ne morejo zmanjšati, naročajo nepotrebno blago, ki mesece leži v skladiščih, ne spoštujejo komercialnih sporazumov in ne nabavljajo blaga v skladišču TOZD Grosist, TOZD Emba in TMI. Zgodi se, da včasih ni željenega blaga v domači hiši, takrat pač naročimo blago pri drugih dobaviteljih, s katerimi imamo pogodbe.

Ugotavljamo, da je misel stabilizacije v veliki meri segla v naše prodajalne. Manj pa o njej premišljujemo delavci v administraciji. Nekateri celo zmotno menijo, da stabilizacijski ukrepi njih ne zadevajo. Pa še kako! Posebno poglavje pri tem je strokovno in ažurno delo, ki v veliki meri prispeva k dobremu gospodarjenju. Bolj preudarni moramo biti pri odpiranju novih delovnih mest, ki so včasih nepotrebna, saj med nami še vedno sedijo ljudje, ki niso polno zaposleni na svojih delovnih mestih. Zakaj jim ne naložimo dodatnega dela in se na ta način izognemo odpiranju novih delovnih mest? Še nič koliko vprašanj si lahko zastavimo. Pomislimo na delovno disciplino, na neodgovorno trošenje pisarniškega materiala, na stroške reprezentance, na dolge privatne telefonske pogovore.

Kaj to ne zmanjšuje stroškov? Kaj ne bi z ureditvijo teh vprašanj tudi mi prispevali k stabilizaciji? Pa še to: do teh ugotovitev so me napeljali odgovori nekaterih naših delavcev.

Nada Lombardo

Pred diskontno prodajalno v Tobačni ulici v Ljubljani je vsak dan bolj živahno

Mercator v Gornji Radgoni

Zadnja, po številu že 29. delovna organizacija, ki se je pripojila k podjetju »Mercator«, je Trgovsko podjetje »Sloga« iz Gornje Radgone. To odločitev so potrdili dne 26. junija letos, ko so s tajnim glasovanjem v obliki referenduma s 132 glasovi bili za integracijo z »Mercatorjem«.

Nekaj osnovnih podatkov

Trgovsko podjetje »Sloga« Gornja Radgona je bilo ustanovljeno 2. 7. 1951. Kolektiv je ob ustanovitvi štel 26 zaposlenih. Njihova osnovna dejavnost je bila nakup in prodaja trgovskega blaga na debelo in na drobno; v oddelku na debelo in v petih detajlističnih prodajnah v Gornji Radgoni.

V letu 1958 se je podjetju pripojila »Mura«, manjše trgovsko podjetje, kasneje pa še »Dom« in »Izvir«. Tako je kolektiv štel že 99 zaposlenih v 32 prodajnah. Isto leto so ukinili grosistični oddelke in nekaj manj rentabilnih prodajaln.

Nekaj sprememb je podjetje doživelo v naslednjih letih; to so bile predvsem naložbe v nove prodajne prostore. V zadnjih petnajstih letih so z adaptacijami in novogradnjami pridobili približno 1880 m² prodajnih in skladiščnih prostorov.

»Sloga« danes

Nova TOZD »Sloga« danes sodi med nosilce maloprodajne trgovine v Gornji Radgoni. Svojo osnovno dejavnost, trgovino na drobno in gostinstvo, danes opravljajo v 27 prodajnah z dvema bifejema in dvema gostilnama.

V kolektivu je zaposlenih 145 delavcev. Visoko kvalifikacijo jih ima 18%; v ta podatek so vključeni tudi delavci s srednjo izobrazbo. Okrog 70% delavcev je kvalificiranih, ostali pa so polkvalificirani ali pa brez kvalifikacije.

Skoraj vsi na novo zaposleni delavci so mladi, ki so se že pred zaposlitvijo praktično izpopolnjevali v prodajnah TOZD »Sloga«.

V začetku julija so v kolektiv sprejeli 13 novih trgovskih pomočnikov, vendar le za določeno delovno dobo, za tri mesece. Nekaj izmed njih jih bodo obdržali, kar pa zavisi od pridnosti posameznika.

Za novo šolsko leto so sprejeli v uk enajst učencev prvega letnika, pet jih obiskuje drugi letnik, v tretjem letniku pa imajo štirinajst učencev. Študenti pa obiskujejo srednjo ekonomsko in gostinstsko šolo, po enega pa imajo na visoki komercialni šoli in na pravni fakulteti.

Precej skrbi pa posvečajo tudi za dodatno izobraževanje že zaposlenih. Le-ti se odločajo predvsem za poslovodsko in srednjo komercialno šolo.

Nizki osebni prejemki v trgovini so pogost vzrok za fluktuacijo delovne sile. Razen tega pa je včasih za pretok delovne sile kriv tudi delovni čas v trgovini. Delavci odhajajo predvsem v industrijo, vendar to zaenkrat še ni problematično, ker je kadra v trgovini dovolj.

Investicije

Omenili smo že, da je Trgovsko podjetje »Sloga« v zadnjih petnajstih letih vložilo velika sredstva v obnove obstoječih lokalov in v novogradnje. Leta 1962 so odprli prvo samopostrežno prodajalno v Gornji Radgoni. Adaptirali so nekaj drugih prodajaln leta 1968 pa so dogradili trgovsko hišo v centru mesta. Investicije so tekale v glavnem iz lastnih sredstev, delno pa so se posluževali tudi kreditov.

Večji trgovski lokal, ki ima moderno samopostrežno prodajalno, pa oddelke za samoizbiro drugega blaga in bife, so odprli lani v Apačah.

Seveda pa imajo želje in načrte tudi za prihodnje. Velike potrebe se pojavljajo v Radencih in v Kapeli. Prav v Radencih, kjer samo »Radenska« zaposluje blizu 1000 delavcev in je kupna moč velika, je nova prodajalna prepotrebna. Prav zaradi tega se v novem naselju predvideva gradnja samopostrežne prodajalne. Nova trgovina pa je potrebna tudi na Kapeli, kjer je sedanja trgovina v zasebni zgradbi in so za lokal že do-

bili odpoved. Razen tega je kraj tudi zanimiva turistična točka, v še obstoječi prodajalni pa je odličen promet.

V korak z »Mercatorjem«

»Odločitev, da se kolektiv Trgovskega podjetja Sloga priključi k »Mercatorju«, nam bo prinesla seveda tudi večji dohodek, saj bomo po komercialnem sporazu-

mu koristili super rabate. Mercator se tudi zavezuje, da bo v svoje programe razvoja vključil tudi nekatere predvidene investicije TOZD »Sloga«, je povedal direktor TOZD, tovariš **Konrad Kovačič**.

Za integracijo z »Mercatorjem« so se v kolektivu »Sloga« odločili predvsem zato, ker so v »Mercatorju« videli najresnejšega partnerja, poslovno pa so sodelovali že dlje časa.

Jože Lebar, predsednik DS:

V samoupravne organe več mladih

Tako pravi predsednik delavskega sveta v TOZD »Sloga« v Gornji Radgoni, tovariš **Jože Lebar**. Ko so se po novi ustavi konstituirali leta 1974, so prav temu posvetili veliko pozornost. V novi Delavski svet so želeli izvoliti čimveč mlajših sodelavcev. Vendar ugotavljajo, da se mladi v družbeno politično delo neradi vključujejo, za kar del krivde nosijo sami, ker se jim v preteklem obdobju niso posvečali v dovolj veliki meri. Pa tudi šola doslej po tej plati še ni veliko naredila.

Delavski svet TOZD »Sloga« šteje trenutno 13 članov. Seje imajo v naprej pripravljene po dogovoru s strokovnimi službami. Vendar imajo težave pri sklicu sestankov, saj so raztreseni na velikem področju in tako težko pridejo skupaj. Prav zato so se kot delegati za Delavski svet brnili predvsem poslovodje tistih prodajaln, kjer delajo sami. Zaenkrat se sestajajo na upravi podjetja v jutranjih urah.

O čem pa razpravljajo? Na dnevnem redu so predvsem teko-

ča dogajanja v podjetju kot na primer plan, pa periodični obračuni. Veliko dela je bilo prav zaradi plana, saj različne prodajalne delajo pod zelo različnimi pogoji.

Delavski svet je pri pripravi na integracijo in ob izvedbi referenduma tudi odigral svojo vlogo, prav tako pa se tudi vključuje v program izvajanja ukrepov za stabilizacijo.

V »Slogi« so nosilci konference številka štiri pri skupščini občine. V temeljno in splošno delegacijo združujejo še posamezne prodajalne in obrate na svojem območju. Predvsem takrat, ko gre na sejah za vprašanje trgovine, se delegati na seje dobro pripravijo. Sicer pa nemalokrat ne gre vse tako kot bi bilo treba, ker se nekateri delegati ne udeležujejo sej.

Tovariš Lebar je vodja temeljne delegacije, ki razen TOZD »Sloga« združuje še Komisijsko trgovino, Delo, Petrol, Peko, Tobacno tovarno Ljubljana, Borovo in Knjigarno.

DELAVSKA KONTROLA

Organiziranje in delovanje samoupravne delavske kontrole v TOZD »Sloga« Gornja Radgona je opredeljeno v splošnih samoupravnih aktih podjetja. Kljub vsemu pa lahko trdimo, da delavska kontrola v TOZD ni zaživila v popolni meri. Poglavitni vzrok so nedvomno velike kadrovske spremembe, saj so od ustanovitve pa do danes nekateri člani zapustili podjetje. Predsednica, tovarišica **Elfri-da Beranič** pa je že dlje časa v bolniški.

Zato je velika naloga prav slehernega zaposlenega ta, da delavska kontrola čimprej in čimbolj zaživi. Prisotna naj bo povsod, predvsem pa naj pride do izraza pri izvajanju stabilizacijskega programa v TOZD.

Nekaj besed o poslovanju TOZD „Sloga“

O tem smo se pogovarjali s tovarišico **Cilko Bombek**, vodjo gospodarsko računskega sektorja v TOZD.

»Na podlagi lanskoletnega prometa smo za leto izdelali načrt, ki predvideva povečanje celotnega dohodka za 30%. Ob tem je potrebno pripomniti, da je na območju občine še nekaj drugih trgovskih podjetij, nekaj kupne moči pa se tudi odliva onstran meje, v sosednjo Avstrijo.

Sedanji izračuni kažejo, da se pri postavljanju plana nismo ušeli. Podatki za prvo polletje kažejo ugodne rezultate. Celotni dohodek za prvo polletje znaša 47,5 milijonov novih dinarjev. Povprečni osebni dohodki so se v primerjavi z istim obdobjem lani dvignili v isti višini kot celotni dohodek in znašajo 2682 dinarjev.«

Referendum je uspel! Volilni odbor za izvedbo referenduma so sestavljali: Franja Cigale, Mirko Slekovec in Cvetka Ščančar

Velike naloge sindikata

Tudi pri delu sindikata v TOZD »Sloga« se pojavljajo težave. Spet zaradi velike razdrobljenosti prodajaln, ki so na območju občine Gornja Radgona in Ljutomer.

Delo mladine pa šepa

Čeprav mladina v TOZD »Sloga« ni dovolj aktivna, to smo zvedeli že v pogovoru s sekretarko OOKZ, velja vseeno napisati o delu mladih vsaj nekaj besed.

Slavko Grosman, ki vodi delo mladine, je povedal o njihovih težavah. Pravzaprav gre počasi na bolje, odkar so v podjetju dobili sekretarja. Zdaj mladina v TOZD počasi oživlja, kot pravi Slavko. Spominja se sestankov, na katere je namesto trideset mladincev prišlo morda le pet ali šest.

V veliki meri je temu kriva spet razdrobljenost. Omenili smo že, da imajo prodajalne kar na področju dveh občin. Težko je zaradi sestankov. V Gornjo Radgono se že pride, pravijo, težje pa je za vrnitev domov. Velja pa zapisati naslednje. Mnogi mladinci so zelo aktivni pri delu mladine na vasi; v kraju, kjer žive. Dva sodelavca sta celo predsednika mladine v svojih krajevnih skupnostih.

»Trenutno smo najbolj aktivni v športu,« pravi Slavko. »Že samo sodelovanje v Občinskih sindikalnih športnih igrah za nas pomeni uspeh.«

Po teritorialnem načelu so delo sindikata razdelili v pet sindikalnih skupin. Dve sta v Gornji Radgoni, po ena pa zajema Videm ob Ščavnici z okolico, Radence z okolico in Apače z okolico.

Izvršilni odbor sestavljajo večinoma mladi. Sestanke organizirajo večinoma jutraj ali ob izmenah, večkrat pa se sestanejo tudi s člani Delavskega sveta in Zveze komunistov. To velja še posebej v zadnjem času, ko si skupaj prizadevajo doseči čim boljše rezultate pri akciji za stabilizacijo.

Zaposlen je v prodajalni Tehnocenter v Radgoni, mi pa smo ga slikali na Pomurskem sejmu: Slavko Grosman

Janko Klemenčič dela v trgovski hiši kot poslovođa na oddelku konfekcije, izredno pa obiskuje še srednjo komercialno šolo

Ob obisku v Gornji Radgoni smo se pogovarjali s predsednikom Izvršilnega odbora sindikata, tovarišem Jankom Klemenčičem. Tako smo o delu sindikata zvedeli še več.

Za svoje delavce so organizirali počitniško letovanje v Lovrečici pri Umagu. V ta namen imajo tam vikend hišico; ker pa je to le premalo za vse člane delovnega kolektiva, so po ugodnih cenah preskrbeli letovanje še v počitniškem domu občinskega sindikalnega sveta.

Že nekaj časa tečejo v občini Gornja Radgona sindikalne športne igre. Za sodelovanje so se prijavili tudi delavci TOZD »Sloga«. Pred kratkim pa so se udeležili tudi krvodajalske akcije.

Mimo tega naj omenimo tudi to, da vsako leto pripravijo novoletno srečanje upokojencev, hkrati pa se spominjajo tudi sodelavcev, ki so na odsluženju vojaškega roka ali v bolnici.

Malo komunistov

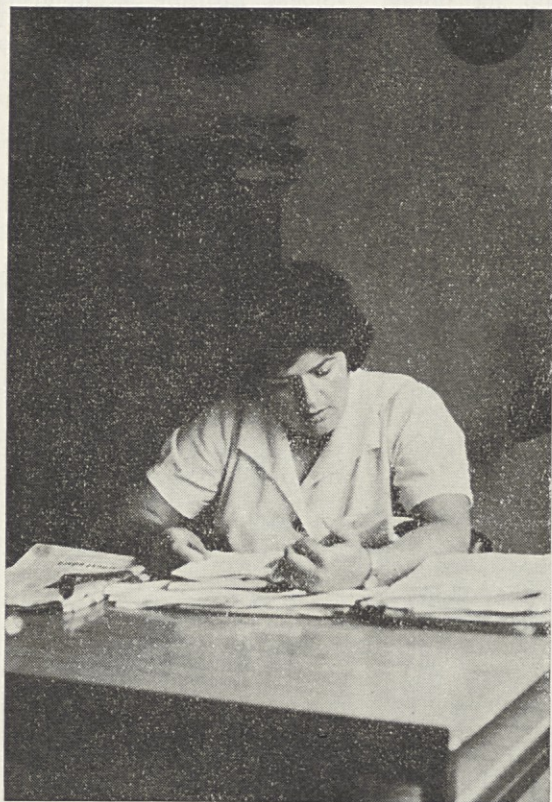
Že od začetka Trgovskega podjetja »Sloga« v Gornji Radgoni obstoja tudi Osnovna organizacija Zveze komunistov. Organizacija je sicer majhna, saj je med 146 redno zaposlenimi le devet delavcev članov ZK.

»Zavedamo se, da so naše partijske vrste bolj šibke,« je dejala tovarišica Nada Pešič, sekretar OOKZ v TOZD »Sloga«.

»Vzroke za to je treba iskati pri delavcih samih. V veliko primerih je vzrok religija, v nekaterih primerih pa so krivi tudi starši mlajših sodelavcev. Na to v veliki meri vpliva tudi razdrobljenost prodajaln po področju celotne občine. Sicer pa, naj poudarim naslednje: število članov ZK je pri nas res majhno, vendar pa je po prepričanju takšnih delavcev pri nas veliko.«

Nato sva se s tovarišico Pešičevo pogovarjala o delu njihove organizacije. Veliko so sodelovali s sindikatom ob integraciji. Za svojo nalogo so prevzeli predvsem obveščanje v kolektivu, kajti pojavljalo se je vprašanje, kaj bo združitev z »Mercatorjem« prinesla. O tem so govorili na sestankih družbeno političnih organizacij, pa na zboru delavcev, pogovarjali so se s poslovođji v prodajalnah. Skratka, pravijo, da so bili glavni nosilci obveščanja.

V svojem programu imajo več nalog. Želijo oživiti delo mladinske organizacije, skrbijo za izvajanje programa za stabilizacijo, mislijo pa tudi na okrepitev partijskih vrst.

Nada Pešič, sekretar OOKZ v TOZD »Sloga«; »Z boljšim delom naše mladine bi lahko pridobili nove komuniste.«

Prodajalna v Apačah

Zadnja investicija, ki je terjala velika finančna sredstva, je izgradnja trgovskega lokala v Apačah. Moderno samopostrežno prodajalno, pa oddelek s samoizbiro galanterijskega blaga, akustike in bele tehnike, pa železnine in drugega blaga, so odprli lani. Zgradili so to prodajalno na željo krajanov in na pritisk krajevnih oblasti, danes pa je lahko v ponos kraju samem in daljni okolici.

Trgovski objekt, ki ima tudi bife, je sodoben in lepo urejen. Prodajni prostor je velik kar 250 m² in ponudi veliko izbiro najraznovrstnejšega blaga, lepo urejena in prostorna skladišča pa prodajalno praktično povečujejo.

Lebar Jože je poslovodja tega trgovskega objekta. Pravi, da je doslej svoj namen najbolj upravičila prav samopostrežba, medtem ko samoizbirni del prodajalne še ni tako zaživel, kot bi bilo treba. Na nakupe v veliki meri tudi tu vpliva bližina Avstrije; tu gre v največji meri za industrijsko blago. Iz sosednje Avstrije sem seveda tudi prihajajo kupci, ki pa v največjih količinah kupujejo Radensko vodo.

In kakšen je potentakem promet v prodajalni v Apačah? Mesečno iztržijo približno 700 tisoč. Vendar poslovodja Lebar pravi, da to ni dovolj in se mora promet dvigniti.

Še nekaj besed naj zapišemo o bifeju. Mimo brezalkoholnih in alkoholnih pijač ponudijo seveda še kavo, v kuhinji pa pripravljajo cenene obroke hrane. Dnevno skuhamo štirideset obrokov, hranijo pa se predvsem domačini in delavci, ki tod delajo priložnostno. S prometom v bifeju so lahko zadovoljni in lahko bi bil še večji, če bi v lokalu imeli mize in stole. Ta problem se lahko odpravi le v poletnih dneh, ko nekaj miz postavijo na vrtu pred bifejem.

Gradivo in fotografije o TOZD »Sloga« iz Gornje Radgone je pripravil Mile Bitenc.

Največ prodajo Radenske

Radenci, včasih poznani le kot zdraviliški kraj v Pomurju, se v zadnjih letih vse bolj spreminjajo v turistični center. Zrasli so novi hoteli in skoraj skozi vse leto je v kraju veliko domačih in tujih turistov.

To občuti tudi trgovina, saj potrošnja raste iz dneva v dan. Prav to pa sili TOZD »Sloga« v novo-

V središču Gornje Radgone je Trgovska hiša, ki je bila leta 1968 adaptirana v moderno prodajalno. To je največja prodajalna TOZD »Sloga«

gradnjo samopostrežnega paviljona v Radencih, saj je sedanja prodajalna »Vrelec« že premajhna.

Iz meseca v mesec je prometa več, maja pa so zabeležili v letošnjem letu rekordni promet: skoraj sto starih milijonov. To pa je za takšno prodajalno zelo veliko.

Prodajalna »Vrelec« je pravzaprav razdeljena v dva dela. Samopostrežba ponudi živila in pijače vseh vrst, pa seveda delikateso, sadje in zelenjavo. Drugi oddelek pa prodaja galanterijske izdelke, pa nekaj tehničnega blaga in tudi gradbeni material.

Omenili smo, da je kupcev vedno veliko. To so domačini, ki živijo v Radencih. Pridejo tudi gostje, ki se na zdravljenju ali na odih v zdravilišču, veliko kupcev pa prihaja tudi iz sosednje Avstrije. Tujci kupujejo v velikih količinah v glavnem Radensko vodo. Prav zanimiv je podatek, ki pove, da mesečno samo v tej prodajalni prodajo tudi do 45.000 steklenic mineralne vode. S tem pa ni toliko zaslužka, kolikor je težkega, fizičnega dela.

V prodajalni »Vrelec« v Radencih je zaposlenih štirinajst delavcev in dve učenki. V hiši dela že polnih šestindvajset let Marija

Matjašec, ki je tudi poslovodja prodajalne.

Trgovina je odprta neprekinjeno, ob sobotah pa menjava dežurstvo z drugo prodajalno v Radencih.

CIK-CAK PO TOZD »SLOGA«

● Veliko več kot priliva tuje valute pa predstavlja odliv dinarja v Avstrijo. Pravijo, da tamkaj seveda za naše razmere ni prav nič poceni, vabi pa velika izbira blaga in ekskluzivni modeli.

● Zapisali smo, da je v TOZD zaposlenih 145 delavcev. Med njimi je res veliko mladih, saj podatki z dne 30. junija kažejo, da je njihova povprečna starost 30 let.

● Kako rešujejo stanovanjski problem? Lani so kupili nekaj stanovanj, pred tem pa so imeli že nekaj stanovanj za samske delavce. Večjih problemov nimajo, saj del sredstev namenijo tudi za individualno gradnjo.

Za pultom bifeja v Apačah smo slikali poslovodjo Jožeta Lebarja in njegove sodelavke. Tovariš Lebar je v TOZD tudi predsednik Delavskega sveta

Prodajalni v Apačah so dali ime »Market Mura«

V tejle zgradbi je prodajalna »Vrelec«, ki pa skorajda ne prenese več sedanjega prometa

Potrošnik-Izbira

V mesecu juniju so se delavci dveh delovnih organizacij odločili za pripojitev k podjetju »Mercator«. Za ta korak so se odločili v delovnih kolektivih Trgovskega podjetja »Potrošnik-Izbira« iz Lenarta v Slovenskih Goricah in Trgovskega podjetja »Sloga« Gornja Radgona.

Že v začetku junija so izvedli referendum v kolektivu Trgovskega podjetja »Potrošnik-Izbira« in se s 97 % izglasovali za integracijo z »Mercatorjem«.

Začetki v letu 1958

Trgovsko podjetje »Potrošnik« v Lenartu je bilo ustanovljeno leta 1958. Leto dni kasneje se mu je priključilo manjše trgovsko podjetje »Križišče« in poslovali so pod skupno streho vse do leta 1965, ko se je za pripojitev odločila še »Izbira« iz Cerkvenjaka.

»Takratna dejavnost podjetja je bila trgovina na drobno,« je pripovedoval direktor, tovariš Mirko Košmerlj. »Imeli pa smo tudi odločbo za trgovanje na veliko. V svojem sestavu smo imeli 18 prodajal, vse na področju občine Lenart, zaposlenih pa je bilo 36 delavcev.«

»Potrošnik-Izbira« danes

Od leta 1965 naprej je podjetje raslo in odprlo več novih prodajal v Lenartu in okolici. Danes ima v svojem sestavu že 29 poslovnih enot, podatki z dne 30. junija pa povedo, da je v podjetju že 73 redno zaposlenih delavcev in 60 učencev.

Kakšne so njihove prodajalne? Tiste, ki so v samem Lenartu, imajo bolj strogo delitev dela. Tako imajo specializirane prodajalne za tekstil in metrsko blago, za konfekcijo in obutev, pa seveda za živila. Dve prodajalni sta samopostrežbi, ostale pa so klasične z mešanim blagom. Omeniti pa je treba še bifeje, teh je šest, ki so jih odprli v zadnjem času in poslujejo v sklopu prodajal z živili in mešanim blagom.

Veliko učencev

Zapisali smo, da je v kolektivu kar 60 učencev, torej le nekaj manj, kot pa redno zaposlenih delavcev. V domačem kraju in okolici je za zaposlitev težko, saj je industrije le malo; področje okrog Lenarta je v glavnem usmerjeno v kmetijstvo. Tako trgovina s sprejemanjem učencev rešuje so-

cialno problematiko v občini. Vendar je problem s tem rešen le delno, pravzaprav začasno. Pride namreč čas, ko učencu učna doba poteče. Poglejmo samo letošnji primer: zadnji letnik trgovske šole je končalo 23 učencev, od tega jih je v podjetju ostalo enajst. Pa tu še ni konec; devet jih dela le pogodbeno, torej le za določen delovni čas, samo dva učenca pa sta nastopila redno delovno razmerje. Ostali so si morali poiskati novo zaposlitev, bodisi neke druge v trgovini, ali pa poizkusiti srečo na drugih delovnih mestih.

Dopolnilno izobraževanje

Mnogi se potem, ko so že zaposleni, odločajo še za dodatno izobraževanje. Letos imajo na primer štiri delavce v komercialni šoli. Več pa jih obiskuje poslovodsko šolo. Žal pa se večkrat zgodi, da po končanem šolanju odidejo na druga delovna mesta.

To je le en primer pretoka delovne sile, ki pa ni pereč. Prav tako je tudi med ostalimi zaposlenimi fluktuacija zelo majhna, pa čeprav je v kolektivu večje število žensk.

Integracija z »Mercatorjem«

V programih razvoja občine Lenart, pa v številnih drugih dokumentih je zapisano, da je dober uspeh možen le v bolj organizirani in večji delovni organizaciji, kjer se združujeta delo in sredstva. Prav zato so v Trgovskem podjetju »Potrošnik-Izbira« že dlje časa razpravljali o svojem nadaljnjem razvoju. V številnih pogovorih so našli najustreznejšo rešitev v združenju s podjetjem »Mercator«. V takšnem sestavu bi se lahko hitreje in močneje razvijali, pri samih dobaviteljih pa bi lahko dosegli boljše pogoje.

Tudi možnost najemanja kreditov bi bila lažja in ugodnejša.

V teple stavbi v središču Lenarta ima TOZD »Potrošnik-Izbira« svoje prodajalne in tudi upravo. Lokacija je za trgovino zelo primerna

Mirko Košmerlj, direktor TOZD »Potrošnik-Izbira« v Lenartu

Stanko Golubič o delu sindikata

»Letos, bilo je meseca januarja, smo izvolili nov Izvršilni odbor sindikata, po novem statutarnem dogovoru. Prav novi način volitev delegatov oziroma poverjenikov je zagotovilo za boljše delo,« je pričel pripovedovati tovariš Stanko.

»Ustanovili smo deset sindikalnih skupin, v njih so zajeti krajevni centri, kot na primer Lenart, Cerkvenjak, Lokavec, Selce z okolico in drugi. Sindikalne skupine so same dale predlog za svojega poverjenika. V Izvršilnem odboru sindikata je tako 12 članov, ki smo svojo nalogo sprejeli za naslednja štiri leta. Sprejeli smo svoj finančni in delovni načrt.«

In sledile so besede, ki so predstavile delo sindikata ob integraciji z »Mercatorjem«, spregovorili pa smo tudi o njihovem delu pri izvajanju programa za stabilizacijo.

Beseda je nanesele tudi na stanovanjsko problematiko. Sklad, namenjen za reševanje stanovanjskega problema je minimalen, vendar skušajo vse probleme čim uspešneje rešiti. V preteklem obdobju so za svoje delavce že kupili nekaj stanovanj, s skromnimi sredstvi pa pomagajo tudi pri individualnih gradnjah.

Zanimalo me je, kako skrbijo za oddih in rekreacijo svojih delavcev. Na to vprašanje sem dobil presenetljiv in posnemanja vreden odgovor. Letos so se odrekli sindikalnemu izletu. Sredstva, namenjena za izlet, so smotrneje potrošili. Z njimi so plačali najemnino v počitniškem domu v Izoli in tako vsem svojim delavcem omogočili ceneno in prijetno letovanje.

Sodelujejo tudi v občinskih sindikalnih športnih igrah, lani pa so imeli celo svoj nogometni klub.

Vendar s tem še ni povedano vse o delu sindikata v TOZD »Potrošnik-Izbira« v Lenartu, saj je med letom kup manjših, a pomembnih delovnih nalog.

Predsednik IO sindikata, sekretar OO ZK, sicer pa referent za cene na upravi TOZD »Potrošnik-Izbira«: Stanko Golubič

Samoupravljanje

Delavski svet TOZD »Petrošnik-Izbira« v Lenartu šteje 21 članov, v ta organ samoupravljanja pa so bili izvoljeni že leta 1973. V decembru mesecu bodo nove volitve.

Pogovarjali smo se s predsednikom, tovarišem **Vladom Domanjkom**. Poudaril je, da je osnovna naloga delavskega sveta dejansko uresničevanje samoupravljanja. Svoje delo in pristojnosti uresničujejo na podlagi zborov delovnih ljudi, sami pa so tudi obveščeni o predlogih in sklepih iz vseh drugih sestankov. Poseben poudarek dajejo prav obveščanju. To je razen sestankov največkrat v obliki okrožnic in zapisnikov. Preko poslovodij, ki so v svojih poslovnih enotah za obveščanje odgovorni, so tako obveščeni vsi ostali delavci in tudi učenci. Ko že govorimo o obveščanju je treba tod omeniti še časopis »Mercator« in Interna obvestila, ki jih v kolektivu TOZD »Petrošnik-Izbira« že prejema.

Ko so se delavci odločali za integracijo z »Mercatorjem«, je pri tem odigral veliko vlogo tudi Delavski svet. V združitvi so videli številne prednosti in o tem izčrpno obveščali svoje delavce.

Kolektiv je samostojno odločal o pripojitvi k »Mercatorju« na referendumu, ki so se ga udeležili prav vsi zaposleni. Po tajnem glasovanju so ugotovili, da je bil samo en glas proti takšni odločitvi, en glas pa je bil neveljaven.

Akciji za stabilizacijo posvečajo prav posebno pozornost. Napravili so svoj program, v osnovah pa so se seveda držali skupnega programa podjetja. Program je obširen in treba ga bo dosledno izvajati. Prvi uspehi so že vidni. Predvsem se je treba boriti za zmanjšanje zalog. Vendar je treba gledati tudi na potrošnika, saj morajo biti prodajalne kljub vsemu primerno založene in sortirane. Bližina Maribora in drugih večjih krajev bi jim v nasprotnem primeru pobrala marsikaterega kupca. Čeprav je to področje kmetijsko, so kupci precej zahtevni, saj zahtevajo kvaliteto blaga, dobro izbiro, pa seveda solidno postrežbo.

V vse Samoupravne interesne skupnosti v občini imajo izvoljene svoje delegate, ki so se v delo vključili dokaj aktivno. Gradivo za razprave imajo vedno pripravljeno, pa kasneje o sklepih svoj kolektiv tudi redno obveščajo.

Pavla Knuplež, predsednica mladine, je zaposlena v prodajalni pohištva v Lenartu

Vlado Domanjko je predsednik Delavskega sveta v TOZD »Petrošnik-Izbira« v Lenartu, sicer pa je njegovo delovno mesto v prodajalni v Benediktu, kjer dela kot poslovodja. V domačem kraju je razen tega še znan kot delaven družbeno politični delavec

Takole izgleda del samopostrežne prodajalne v Lenartu. Prijetno prodajalno popestri še ogromni fikus. Za blagajno je pomočnica poslovodje, Slavica Murko

Osemdeset mladih

Mladih je v kolektivu TOZD »Petrošnik-Izbira« veliko, kar dobra polovica. Ne bi smeli sicer trditi, da so pri delu mladine prav vsi vneti, vendar je med njimi dosti takšnih, ki si močno prizadevajo za čim uspešnejše delo svoje organizacije.

Pavla Knuplež je mlado dekle, trgovska pomočnica po poklicu, ki vodi delo mladinskega aktiva v TOZD. Pogovarjala sva se o delu in težavah.

Ko so mladi sestavljali svoj letni program, so zapisali najrazličnejše naloge. Organizirali so nekaj predavanj v povezavi z občinskim komitejem ZK, ki je prekrbel odlične predavatelje. Razveseljivo je, da so se predavanj o splošnem ljudskem odporu, pa o naši zunanji politiki, mladi udeležili v presenetljivo velikem številu.

Omenili smo, da je mladih veliko, med njimi pa seveda spet veliko učencev. Vsem pri učenju ne gre najbolj gladko in takšnim je pač treba pomagati. Prav zato so ustanovili posebno sekcijo za pomoč slabšim učencem; boljši učenci so marsikomu pomagali popraviti slabe ocene.

Se nekaj zanimivega sem zvedel v pogovoru s tovarišico Pavlo. Pravi, da mladi radi plešejo. Pa ne samo moderne plese. Veliko ljubezen čutijo namreč do folkloru. Upajo, da se jim bo želja, da ustanovijo folklorno sekcijo, že letos uresničila. Čakajo le na vaditelja.

Pestro delo mladih pa dopolnjuje seveda tudi šport; skupaj s sindikatom so že večkrat organizirali športne igre in tudi dosegli lepe rezultate, kar potrjujejo številna priznanja.

Izbira pa taka!

To velja za samopostrežno prodajalno v Lenartu, ki je res bogato založena. Kar prijetno je kupcu, ko se mu iz prodajnih polic ponuja tako pestra izbira najraznovrstnejšega blaga.

Največ je kajpak živil in gospodinskih potrebščin, izbiro pa dopolnjuje še galanterija, pa steklo in porcelan in drugo.

V prostorni, morda pa kljub vsemu že malce pretesni prodajalni, je urejena tudi delikatesa, ponudijo pa še sadje in zelenjavo.

Ob našem obisku je bilo v trgovini živahno, kar dokazuje, da potrošnik v takšno prodajalno

rad zahaja. To nenazadnje dokazuje tudi podatek, da se v blagajni mesečno nabere tudi 900 tisoč dinarjev in več.

Prodajalna je bila odprta pred šestimi leti je s samoizbirnim načinom prodaje pomenila veliko novost. V začetku je bil v sami prodajalni urejen tudi bife, ki pa se je kasneje umaknil delikatesi.

Enajst zaposlenih skrbi, da so kupci čimbolj zadovoljni, saj jim skušajo nuditi čim več. Z delom so zadovoljni, le nad nečem so se pritožili. Primanjkuje jim skladišnega prostora in to pri njihovem delu tudi predstavlja največjo težavo.

Prodajalna Lokavec

Kakih dvajset kilometrov iz Lenarta, na ono stran proti avstrijski meji, nas je prašna makadamska pot pripeljala v Lokavec. Majhen kraj, sredi izrazito kmetijskega področja, ki pa se lahko ponaša z veliko, sodobno prodajalno.

Stara trgovina je bila že skrajno neprimerna in kolektiv sedanje TOZD »Potrošnik-Izbira« se je odločil za novogradnjo. Lani, ob dvajsetletnici podjetja so v nov trgovski objekt, ki je veljal blizu 2 milijona dinarjev, že prišli prvi kupci.

Prodajalna ponudi skoraj vse, saj so največji nakupovalni centri

precej od rok. Tu dobiš vso špecerijo in gospodinjske potrebščine, pa belo tehniko in posamezne kose pohištva, gradbeni material in železnino.

Veliko prodajnega prostora, še več pa skladišč, bo kos prometu tudi čez leta, ko se bo prodaja seveda veliko povečala. Škoda je le, da je prodajalna premalo urejena in slabo založena. Dekleta za pultom so se izgovarjala na bližnjo inventuro. Vendar to ne bi smel biti vzrok za puste in prazne prodajne police.

In tisti veliki kupi zabojev Radenske bi svoje mesto po vsej verjetnosti morali najti v prostra-

nem, skorajda praznem skladišču, pa bi bil pogled na prodajni prostor nedvomno prijetnejši.

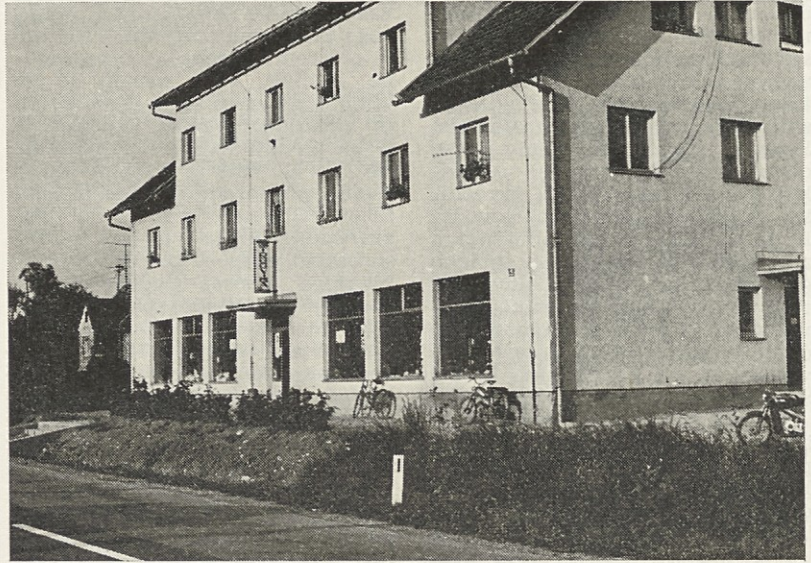
S prometom se ne morajo preveč pohvaliti, saj je v teh krajih majhna zaposlenost in kupna moč prebivalstva slaba. V jesenskih

mesecih, ko kmetje prodajo poljščine in vino, pa se v trgovini promet poveča.

Tako je tudi v sosednjem bifeju, kjer krajani radi posede, predvsem ob nedeljskih popoldnevih in večerih.

Prodajalna z bifejem v Lokavcu

Nekaj kilometrov iz Lenarta, ob cesti, ki pelje v Gornjo Radgono, je Benedikt. Tu ima TOZD »Potrošnik-Izbira« svojo prodajalno. Pravzaprav sta v hiši dve prodajalni, ki krajane oskrbujeta z živili in galanterijo

V nekaj stavkih...

● Hud udarec za nekatere učence je nedvomno to, da po končani šoli ne dobe delovnega mesta. Dve učenki, ki sta v prejšnjem šolskem letu končali trgovsko šolo, sta našli zaposlitev v strežbi naše TOZD Kavarna »Evropa«.

Zapiske o delu in življenju v TOZD »Potrošnik-Izbira« Lenart in fotografsko gradivo je pripravil Mile Bitenc.

● Vsi prodajni prostori v Lenartu in okolici so v zadnjih letih obnovljeni, nekaj pa so jih tudi na novo zgradili. V Benediktu so odprli dve prodajalni, uredili stare prostore v Zg. Ščavnici v samopostrežbo in bife, pa novo špecerijsko prodajalno z bifejem v Lenartu. Odprli so tudi bife v Zavrhu, zgradili montažno prodajalno v Zamarkovi in pred letom dni odprli, kot smo že omenili, prodajalno z bifejem v Lokavcu.

DELAVSKA KONTROLA ŽIVI

Delavska kontrola je v TOZD »Potrošnik-Izbira« že zaživela, kar se kaže v dokaj aktivnem delu. Doslej so imeli štiri sestanke, na njih pa so obravnavali tekočo problematiko v podjetju. Poseben poudarek pa so dali nepravilnim odpisom blaga po nekaterih prodajalnah. Komisija je preverila odpise osnovnih sredstev v podjetju in tudi odpise drobnega inventarja. Zaradi nepravilnosti so nekatere odgovorne delavce obremenili za nastalo finančno škodo.

Delavski svet podjetja so pooblastili, da sprejme pravilnik o koriščenju delovnih oblek, razpravljali so o inventurnih razlikah po nekaterih prodajalnah, in spregovorili o nagrajevanju delavcev. Zahtevajo, da se zmanjša razmerje med najvišjim in najnižjim osebnim dohodkom.

Dotaknili pa so se tudi zaposlovanja. So enotnega mnenja, da je pri zaposlovanju treba dati prednost predvsem delavcem iz socialno ogroženih družin.

MLADA ORGANIZACIJA ZK

Prav res, Osnovna organizacija Zveze komunistov v TOZD »Potrošnik-Izbira« v Lenartu je še zelo mlada, saj je zaživela šele junija. Steje le osem članov in zavedajo se, da je treba partijske vrste okrepiti. Prizadevajo si pridobiti nove člane, predvsem iz vrst mladih. Vendar pri tem zadevajo na težave, saj je tudi pri njih, tako kot marsikje drugje na deželi, v veliki meri prisotna religija.

O svojem delu niso mogli povedati kaj več, saj so se komaj nekajkrat sestali na sestankih. Razpravljali so tako kot ostale družbeno politične organizacije v TOZD o integraciji, veliko pa so govorili tudi o ukrepih za stabilizacijo gospodarstva.

Verica Golob in Cvetka Grebenc sta prodajalki v Lokavcu

Metličani v gosteh v Ptuj

Osnovna organizacija sindikata TOZD Metlika je dne 22. 6. 1975 organizirala izlet svojih članov v Ptuj in Kumrovec.

Blagovnica v Ptuj je bila naš prvi cilj. Tu so nas prisrčno sprejeli vodilni delavci TOZD Panonija in še nekateri drugi. Tovarš Branko Gorjup nam je v pozdravnem govoru zaželel dobrodošlico z upanjem, da bomo iz TOZD Panonija, še posebno pa iz blagovnice in skladišč kakor tudi iz samega mesta, odšli z najlepšimi vtisi. Orisal nam je tudi razgibano tisočletno zgodovino Ptuja, predvsem pa se je dalj časa zadržal pri predstavljanju TOZD Panonija. Govoril je o zaposlenih, o dohodku, investicijah in predvidenih integracijah, o blagovnici in skladiščih, ki so bila deloma financirana z združenih sredstev Mercatorja.

Po zakuski, ki nam je po dolgi vožnji dobro teknila, so nas gostitelji popeljali po blagovnici in skladiščih. Ugotavljali smo, da sta bili investiciji dobro naloženi. Mnogi smo prvič videli tako veliko in avtomatizirano skladišče s funkcionalno razporeditvijo blaga, ki omogoča uspešno poslovanje.

Obisk v Ptuj smo zaključili z ogledom gradu.

Še enkrat se zahvaljujemo TOZD Panonija, posebno pa vsem tistim, ki so nas pričakali in spremljali, za gostoljubnost.

Metličani v ptujski blagovnici

V navadi je že, da vsako leto obiščejo naš razstveni prostor ugledni gostje, kot so dr. Marjan Brecelj, Marjan Rožič, Lojze Fortuna, Avguštin Lah in drugi

Tole pa je »ansambel«, ki z redkimi izjemami že nekaj let zapored skrbi, da so kupci pri Mercatorju res zadovoljni

Še iz TOZD Potrošnik-Izbira

● Z novim šolskim letom so v TOZD »Potrošnik-Izbira« sprejeli v uk 14 učencev, ki obiskujejo šolo za blagovni promet v Mariboru. V času šolanja prejema nagrado, ki jo določa samoupravni sporazum, za izredne uspehe pa še posebno nagrado.

● Nekaj podatkov, ki prikazujejo poslovanje v TOZD »Potrošnik-Izbira« v letošnjem prvem polletju: Dohodek je v primerjavi z lanskim obdobjem dosežen v indeksu 121, osebni dohodki pa v primerjavi z istim obdobjem lani prikazujejo indeks 122. Indeks ostanka dohodka pa je 93. Glede na plan je realizacija le 39 %. Slabši promet v prvem polletju je običajen. V drugi polovici leta, ko kmečki prebivalci prodajo svoje pridelke, pa se kupna moč močno poveča.

● Kdo urejuje prodajalne v Lenartu in okolici? Delno to napravijo sami, včasih pa pokličejo na pomoč aranžerje iz Maribora. Še poseben poudarek dajo novoletnemu aranžmaju.

● Za dostavo blaga po prodajalnah nimajo svojega vozila, pač pa jim priskoči na pomoč zasebni prevoznik. Pomaga predvsem pri razvažanju gradbenega materiala in krmil za živino.

● Vse prodajalne TOZD »Potrošnik-Izbira« že imajo na izložbenih oknih nalepke »M« Mercator.

Hala C in velik del odprtega razstavnega prostora je bil na minulem poletnem sejmu v Kranju namenjen TOZD »Preskrba«

Petindvajseti Gorenjski sejem

Skoraj železno pravilo je že, da na Gorenjskih sejmih v Kranju, ti so kar štirikrat letno, sodeluje tudi naša TOZD »Preskrba« iz Tržiča. Izkušnje iz prejšnjih let so pokazale, da je to pravzaprav že nuja.

Toda letos je bilo malo drugače, saj so v trgovini nastopile precejšnje težave. Predvsem so prizadele prodajalce pohištva in bele tehnike. Seveda so poostreni kreditni pogoji prizadeli tudi našo TOZD »Preskrba«, kar se je najbolj poznalo na spomladanskem sejmu.

K sreči so se stvari do 25. mednarodnega poletnega sejma le premaknile na boljše in naši tržiški sodelavci so na sejem odšli z večjim optimizmom.

Že prve dni prodaje se je pokazalo, da spremembe pri obveznih plogih za potrošnika veliko

pomenijo. Kupcev je bilo dovolj. Tistih, ki so kupovali za gotovino in onih, ki so se posluževali potrošniških kreditov.

Lanskoletni promet na poletnem sejmu je bil zelo dober. Takšen promet naj bi seveda dosegli tudi letos. Pričakovanja so se več kot uresničila, saj so tržičani v Kranju iztržili več kot pol stare milijarde dinarjev. To pa je veliko. Primerjajmo s temle podatkom: na sejmu je skupno sodelovalo 113 razstavljalcev, ki so prodali za okrog 10 milijard, starih seveda, raznega blaga.

Dobri prodaji so prav gotovo pripomogli ugodni sejemski pusti in lepo urejen prodajni prostor. Zanj je tudi tokrat poskrbel poslovodja sejma, sicer pa poslovodja na oddelku opreme v tržiški blagovnici, Janez Papler.

Mile Bitenc

Mercator na Pomurskem sejmu

V Gornji Radgoni je bil od 23. do 31. avgusta že tradicionalni Pomurski sejem, trinajsti po vrsti. Med množico razstavljalcev je tudi naša nova TOZD »Sloga«, ki pa sodeluje na sejmihi v Gornji Radgoni že od vsega začetka.

Na Pomurskem sejmu se predstavijo skupno z nekaterimi dobavitelji; njihove izdelke razstavljajo in prodajajo. Naj naštejemo samo nekatere; to so Marles, Dana, Podravka in drugi.

Letošnji sejem pa je bil vsaj za »Slogo« nekoliko drugačen od prejšnjih. Prvič so se namreč predstavili pod imenom »Mercator«, pri aranžerskih delih pa so jim priskočili na pomoč sodelavci iz TOZD »Panonija«.

Kaj pa so ponujali na sejmu? Nekaj kmetijske mehanizacije,

saj je prav to osnovni namen sejma. Prodajali pa so seveda tudi razno drugo blago široke potrošnje in ob nakupu dajali tudi velike popuste.

Skupaj s »Podravko« so tudi pripravili degustacije izdelkov te prehrabene industrije, za jedajo in pijačo pa je poskrbel sejemski bife.

Ne smemo pa pozabiti omeniti tudi razstave in prodaje pohištva, ki pa je bila v telovadnici v mestu. Če bi razstava ne bila toliko oddaljena od sejmišča, bi bilo zanimanje za ogled in nakup verjetno še več.

Vendar je kljub vsemu sodelovanje na sejmu doseglo svoj namen. To potrjuje velik obisk in tudi dober poslovni uspeh.

Mile Bitenc

Marija Košmrlj v prodajalni Retje

PETINDVAJSET LET SAMA

Majhna trgovinica TOZD »Ribnica« v Retjah je bila nabito polna.

Poslovodkinja Marija dela v trgovini že celih petindvajset let, na dopustu, pravi, je bila morda le trikrat, je sama le pri delu. Včasih dobi v uk učenca in takrat gre malo laže. Sicer pa je tako in tako posla vedno ne samo dovolj, ampak več kot preveč. Čeprav je vas majhna, so stranke zahtevne. Mimo običajnih živil in nekaterih gospodinjstkih potrebščin je treba poskrbeti še za to in ono, kar je potrebno doma na kmetijah.

»Marija poskrbi za nas, kolikor le more,« je posegla v besedo ženička. »In radi jo imamo, saj jo poznamo že od malega,« je dodala druga.

In potem so jele druga za drugo pripovedovati, da za denar dobijo vse; le tega pa je vedno premalo. Edino po kruh hodijo v sosednjo vas Hrib, ker je pek v vasi; in obenem skočijo še k mesarju, saj jim predpakirano meso ni preveč po volji.

Mile Bitenc

Hala A na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni je bila namenjena razstavi in prodaji naše TOZD »Sloga«

Univerzalova „Vera“

V Gornji Bistrici blizu Lendave smo pred kratkim obiskali prodajalno »Vera«. Trgovinica, ki je za krajanje Bistrice zelo pomembna, je v upravljanju naše TOZD »Univerzal«.

V majhnem prodajnem prostoru postrežejo z osnovnimi življenjskimi potrebščinami, priskrbijo pa tudi gradbeni material pa kurivo in drugo.

»Poskrbeti je treba za marsikaj, če hočemo preživeti konkurenco,« je dejal poslovodja Karel Žižek, domačin, ki že celih trideset let dela v trgovini.

V dveh sosednjih vajah so prodajalne »Potrošnika« iz Murske Sobote. Prav zaradi tega je treba, da so prodajalci svojim strankam še bolj naklonjeni.

Mile Bitenc

Dolga leta je že trgovina v tej stavbi. Nad prodajalno pa so se v glavnem menjali le napisi. Zdaj je trgovina »Vera« ena izmed prodajaln TOZD »Univerzal« iz Lendave

Pogled na notranjost našega razstavnega prostora

Naši najmlajši sodelavci

Tik pred pričetkom dela v Mercatorju smo se pogovarjali s tremi mladimi, zdaj že našimi novimi sodelavci

Majda Pintar je prišla v Ljubljano iz Kočevja. V Ljubljano jo je pripeljala želja za trgovskim poklicem, saj v domačem kraju ni dobila učnega mesta. Stanovala bo pri sorodnikih.

Savka Nikolič je sicer iz Banja Luke, vendar že enajsto leto živi v Ljubljani. Obiskovala je srbohrvatsko osnovno šolo, a ji kljub temu slovenščina ne dela težav. Pravi, da je vesela, ker bo delala v trgovini. Razporedili so jo v samopostrežbo Dravlje.

Stanko Robič je povedal, da se je za trgovski poklic odločil zato, ker je rad med ljudmi. Tri leta, kolikor časa traja šolanje, bodo naporna za Stanka. Na delo in v šolo se bo vozil namreč iz Zagorja.

Mile Bitenc

Novi učenci, pravzaprav učenke TOZD »Grmada«, skupaj s starši

NOVO ŠOLSKO LETO V TOZD »GRMADA«

Na letošnji razpis v TOZD Grmada se je javilo kar trindvajset mladih, ki so končali osnovno šolo. To so razen ene same izjeme le dekleta, naknadno pa so v uk sprejeli še enega fanta. Samo ti novi učenci štejejo kar 8% vseh zaposlenih, medtem ko skupno število 62 učencev pomeni 20% vseh zaposlenih.

V TOZD »Grmada« je navada, da prvi dan skupaj z novimi učenci pokličejo na upravo podjetja tudi starše. Predstavijo jim podjetje in TOZD, spregovorijo o delu v poklicu, ki so si ga izbrali in jih na kratko seznani s koristnimi napotki za delo.

Tako je bilo tudi 4. avgusta letos, ko so vse te mlade, nove učence sprejeli med svoj kolektiv. Že takoj po tistih uvodnih besedah tovariša direktorja in vodje splošne službe, so novim učenkam razdelili delovne halje in jih odpeljali na delovna mesta. V času šolanja bodo nekajkrat zamenjali prodajalne, tako, da se bodo lahko naučili prav vsega. Prodajali bodo v klasičnih prodajalnah, poizkusili se bodo v samopostrežbah; za puliti trgovin z živili, galanterijo, tehničnega blaga.

Mile Bitenc

Mladinke, mladinci, dopisujte v naše glasilo!

Delikatesni oddelek ponudi zdaj še več

Samopostrežba

Klasična prodajalna TOZD »Grmada« v Šentvidu je bila že dalj časa potrebna temeljite prenovitve. Zastarela in nefunkcionalna oprema sodobnemu načinu poslovanja nikakor ni več ustrezala.

Zato se je uprava TOZD odločila, da prodajalno preuredijo. V štirinajstih dneh, toliko časa so trajala obnovitvena dela, so pro-

dajni prostor preuredili v prikopno samopostrežnico in seveda namestili novo opremo. Večja izbira blaga, pa lažji pregled nad njim je v zadovoljstvo kupcev in zaposlenih.

Preureditev prodajalne je TOZD »Grmada« veljala približno 200 tisočakov.

Mile Bitenc

Preurejene prodajalne so seveda najbolj vesele prodajalke in direktor TOZD

NAŠI UČENCI

Drago Bruner

Za pultom prodajalne Rudar v Kočevju sem srečala prijetnega mladega prodajalca, ki pa še ni pomočnik, ker še obiskuje trgovsko šolo. Letos pojde v drugi letnik.

Drago je doma iz Trate pri Kočevju. Pri odločanju za poklic ni kaj dosti premišljeval in izbiral,

ker je že dolgo prej sklenil postati trgovski pomočnik. Čar tega poklica je videl in še danes ga vidi v strežbi, ker mu pri tem opravilu nikoli ni dolgčas. Rad ima ljudi zato z veseljem ustreže njihovim željam.

Sprva je bilo nekoliko neprijetno. Razpet je bil med množico novih nepoznanih obrazov in številnim blagom, ki ga ni dobro poznal. Pa se je fant kmalu privadil. Prijaznost, vljudnost in zanimanje za blago sta iz njega napravila pravejšega prodajalca.

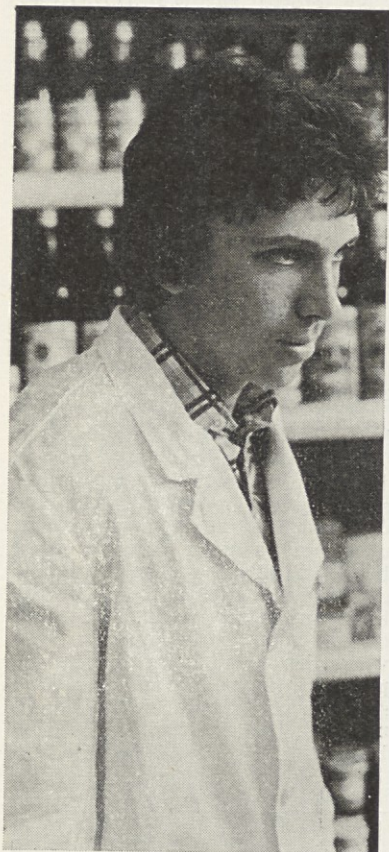
V kolektivu se prijetno počuti. Trgovina mu je drugi dom, saj v njej preživi večidel dneva. Včasih se zaloti pri premišljevanju o trgovini in povedal je:

»Naš lokal je prostoren, samo oprema ni funkcionalna. Treba bi bilo zamenjati pulte, posodobiti opremo in urediti skladišče. Tako bi naše kupce lahko hitreje postregli, ker vemo, da je čas v današnjem hitrem tempu zelo dragocen. Tudi delovni čas mi ni všeč, ker je deljen. Tako imam manj časa za udejstvovanje izven službe.«

Šport je poleg strežbe v prodajalni njegovo največje veselje. Nogomet in kegljanje mu priganjata dolgočasje in krepita njegove moči in duh. Drugim aktivnostim se ne posveča, čeravno bi se rad vključil v delo mladinske organizacije v TOZD. Žal, pa so mladi v Trgoprometu prepuščeni sami sebi, kar pa je delno tudi njihova krivda, saj ne kažejo zanimanja za aktivno delo.

Tako sem vam v nekaj besedah predstavila učenca Draga Brunerja, ki bo čez dve leti, če bo šlo po sreči, postal dober trgovski delavec. In če bo šlo po načrtu kasneje tudi dober poslovodja, saj Drago želi nadaljevati šolanje na poslovodski šoli.

Nada Lombardo

Učenec Drago Bruner: Pravi prodajalec si lahko le v klasični prodajalni, kjer strežeš kupca

HA-HA-HA

Prepričani, da je ozdravljen, so iz bolnišnice izpustili slaboumnega pacienta. Toda ta ni šel domov, pač pa se je usedel na klopi pred bolnišnico. Mimoidoči zdravnik ga začudeno vpraša:

— Kaj pa vi še počnete tukaj, saj ste zdravi in lahko greste domov!

— Veste, tovariš doktor, slišal sem, da se zemlja vrti in zato čakam, da bo mimo prišla moja hiša..., odvrne biviš pacient.

*

— Očka, ali je Tihi ocena vedno samo tiho?

— Fant, če že moraš vedno nekaj spraševati, potem vprašaj kaj manj neumnega!

— Očka, potem mi pa povej, od česa je umrlo Mrtvo morje...?

*

Da bi svojo razvajeno mater čimbolj razveselil, ji je bogati sin za rojstni dan poslal dragocenega papagaja, ki je znal govoriti več tujih jezikov in prepeval operne arije. Ko je naslednji dan telefoniral materi, da bi jo poprosil, kako je zadovoljna z darilom, je le-ta odgovorila: Oh, prav lepa hvala, sinko, ptič mi je čudovito teknil za večerjo...

*

Zajček in lev sta se odpravila na obed v neko restavracijo.

Zajček: Natak, prinesite prosim za mene zeleno solato brez priloge.

Natak: V redu, kaj pa lev ne bo nič jedel? Ali ni nič lačen?

Zajček: Seveda ne, ali mislite, da bi se jaz vsedel zraven lačnega leva...?

— V nedeljo bom poprosil očeta za tvojo roko.

— Skrajni čas je že. Že pet nedelj zastoj čaka na to v zlikani obleki in beli srajci.

Pomudili smo se v prodajalni Pogača v Novem mestu

HA-HA-HA

— Kar vstopite naprej, draga soseda!
— Ne, ne, hvala, imam uma-zane noge!
— Nič zato, saj lahko čevlje obdržite na nogah.

Glavni trg je poleg Brega nad Krko najslavnejši predel dolenske metropole. In prav na Glavnem trgu, nekdanjem tržišču, so v pritličjih starih hiš uredili sodobne trgovske lokale. Nekaj med njimi je Mercatorjevih, točneje od TOZD Standard.

Vstopili smo v eno od njih. Prijetna, prostorna trgovina, v kateri lahko kupite prehrabeno in delikatesno blago. Prodajalna ima 87 m² prodajne in 60 m² skladiščne površine. V njej je zaposlenih 6 delavk in štiri učenke, že petnajst let pa vodi delo poslovodja tovariš Pavle Mihelčič.

»Pred petnajstimi leti je bilo precej drugače,« je pričel pogovor tovariš Mihelčič, ki je v trgovskem poklicu že od leta 1935. »Izbira je bila takrat skromna, ampak trgovina je imela bolj proste roke kot danes. Zadnja leta, ko so zamrznjene marže, imamo vezane roke in težko dobro gospodarimo.«

Pomenkovala sva se tudi o »njegovi« prodajalni. Povedal je:

»Želel bi, da bi trgovino preuredili v polklasično, še raje pa v samopostrežbo. Ljudje danes raje sami izbirajo blago. V klasični prodajalni tudi težje prodajamo nove izdelke, ker vsega blaga ne moremo razstaviti. Če hočemo prodati moramo o njih neposredno obveščati kupce, jim svetovati in nenazadnje tudi prepričati, da se odločijo za nakup. Delo v klasični trgovini zahteva od delavca tudi večji fizični napor.«

Prodajalna Pogača ima povprečno 800.000 mesečnega prometa. Kupci so Novomeščani, prihajajo pa tudi od drugod, še posebno ob ponedeljkih in petkih, ko je v Novem mestu tržni dan. Največ prodajo osnovnega prehrabnega blaga, veliko tudi uvoženih alkoholnih pijač, delikates in kave, ki jo prodajo okoli 300 kg mesečno. Kupcem do oddaljenosti 8 km dostavljajo blago brezplačno na dom.

Odprto imajo neprekinjeno od 7. do 19. ure, ob sobotah pa do 15. ure. Kadrovskih problemov trenutno nimajo, zgodilo pa se je že, da so bili v hudih težavah. Delavke so odhajale v druge službe, predvsem zaradi prostih sobot.

Tovariš Pavle Mihelčič je v TOZD Standard predsednik delavske kontrole in pa v komisiji, ki je preverjala uresničevanje

stabilizacijskih ukrepov. O tem je pripovedoval:

»Kolektiv TOZD Standard je dober kolektiv. Akcijo za stabilizacijo smo vzeli resno in se že obnašamo stabilizacijsko. Imamo nekaj trgovin z industrijskim blagom, ki imajo prevelike zaloge. Proti temu pojavu se že borimo, vendar je težko, ker nas ovirajo višje cene in pa bojazen pred prevelikim zmanjšanjem izbora blaga. Obiskali smo že trgovine s prevelikimi zalogami, napravili premike blaga, odpise in razprodaje. Drugače pa se še drugače trudimo za stabilizacijo. Varčujemo z delovno silo, z dnevniciami in podobnimi stroški.«

Zapis zaključujem z ugotovitvijo tovariša Pavleta, da je poklic trgovskega delavca zahteven poklic. Od njega terja, da je vedno prijazen, ustrežljiv, pripravljen na pogovor, podkovan v poznavanju blaga.

Včasih pa le ne moreš biti vsemu temu kos. Poslovodji Mihelčiču pa to že dolga leta odlično uspeva, saj kot smo slišali je eden najboljših trgovskih delavcev v Novem mestu.

Nada Lombardo

Dva liftboja se pogovarjata, pa pravi prvi:

— Včeraj sem nekemu Škotu pomagal nositi kovček v peto nadstropje. V zahvalo mi je nekaj stisnil v roko in dejal: Tu imate za eno kavo.

Drugi: Koliko pa je bilo?
— Košček sladkorja, odgovori prvi.

— Doktor, pomagajte mi! Moj mož ima fiksno idejo, da je dirkalni konj.

Doktor: Tja, to pa je že težji primer. Zdravljenje bo zelo drago.

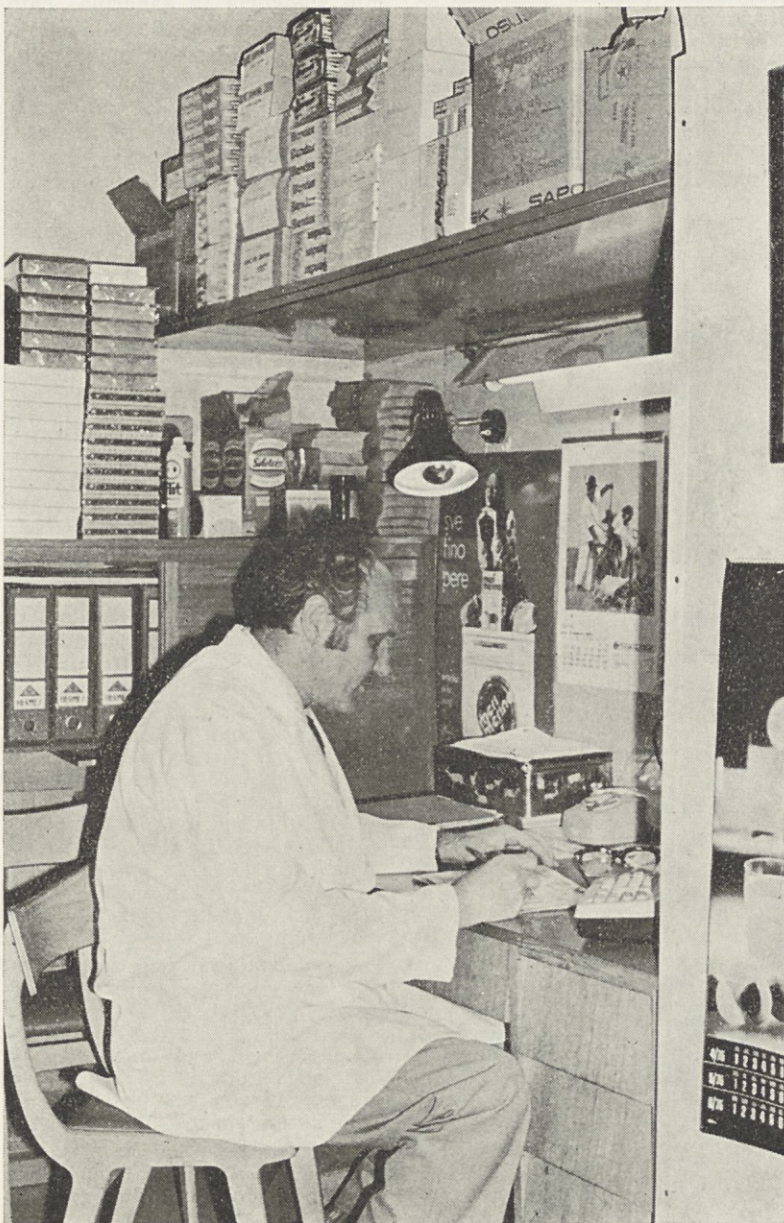
Žena: Nič zato doktor, moj mož zmaga na vsaki konjski dirki...

Takoj po poroki prizna nevesta ženinu: Oprosti dragi, toda šele sedaj ti upam povedati, da sem slepa za barve.

Ženin: Tudi jaz ti moram nekaj priznati: Črncem sem!

No, kako gre vaši bolni zlati ribici, vpraša Janez Mileta.

Mile: Hvala, dobro. Zopet je na nogah.

Poslovodja Pavle Mihelčič

Detajl iz prodajalne Pogača v Novem mestu

Radenska „Tri srca“

»Radenska« je največji jugoslovanski polnilec mineralne vode. Zaposluje 1700 delavcev in se z nad 200 milijoni prodanih steklenic mineralne vode uvršča med vodilne svetovne polnilnice mineralne vode. Preko 50 milijonov steklenic brezalkoholne pijače Deit, toliko jo letno prodajo, pa »Radenska« sodi med vodilne jugoslovanske proizvajalce brezalkoholnih pijač. V svojem okviru povezuje še zdravstveno, gostinsko in turistično dejavnost ter je po lanski integraciji postal nosilec turizma v pomurski regiji.

Med države, ki imajo največ vrelcev mineralne vode na svetu, šteje tudi Jugoslavija. V zadnjem desetletju se je pomen teh vrelcev močno povečal, saj že na vsakem koraku slišimo besedo o pomankanju in onesnaževanju talnih pitnih vod. Mineralna voda pa ni poznana le po tem, da pogasi žejo, temveč pomaga tudi pri zdravljenju vrste bolezni, ki napadajo človeštvo že dolga leta.

Prav naključju gre pripisati, da je dr. Karel Henn, doma je bil z Dunaja, že pred več kot sto leti na skrajnem severozahodnem delu naše ožje domovine odkril to veliko naravno bogastvo, mineralno vodo. To je bilo leta 1833 in šele leta 1869 je po zajetju pritoka kristalno čista slatina. V letih 1871 do 1882 so bili zgrajeni prvi objekti za izkoriščanje mineralne vode in zdraviliško dejavnost. Kasneje so postavili še prve hotele in uredili kopališče. Razvijati sta se začeli dve vzporedni dejavnosti. Prva je bila polnjenje mineralne vode, druga pa zdraviliška dejavnost.

Od odkritja pa do pridobivanja čiste mineralne vode pa je kljub vsemu preteklo mnogo let. Če vemo, da je bil vrelec odkrit leta 1833 in je bila iz njega pridobljena prva čista mineralna

voda leta 1869, lahko izračunamo, da je bilo to obdobje dolgo 36 let. Vendar pa so se dogodki, oziroma pridobitve v Radencih, začeli hitreje vrstiti.

Samo dve leti kasneje je bila opravljena prva uradna analiza mineralne vode, enajst let kasneje pa je zrasla kopališčna zgradba, Terapija. Do konca preteklega stoletja je nastalo še slatinsko podjetje v Petanjcih, zajet pa je bil tudi Zemljičev vrelec. V začetku tega stoletja je bil zajet tudi Jurjev vrelec, kmalu nato pa je vzniknil tudi vrelec v Boračevi. Med prvo svetovno vojno je dejavnost nekoliko zastala, leta 1923 pa je bil radenski vrelec priznan kot zdravilni vrelec. Pred drugo svetovno vojno je bil zgrajen še hotel Velika Terapija, Radenska je začela uporabljati svoj znameniti zaščitni znak »tri srca« in s tem se je tudi končalo obdobje pred vojno.

Radenska po osvoboditvi

Ko je bila druga svetovna vojna končana, so vsi vrelci prešli v

last ljudstva in dobili so skupen naziv, Radenska.

Leta 1955 je požar uničil ostank obrata v Boračevi, vendar napredka nesreča ni zavrla. Kmalu za tem so zgradili prvi stanovanjski blok, zgrajeno je bilo letno kopališče za potrebe domačinov in gostov in preuredili so staro kavarno. Za tem pa so začeli rasti novi hoteli: hotel Zdraviliški dom, restavracija Vikend in hotel, ki se ponaša z visoko kategorijo, hotel Radin. Leta 1971 pa se je začela tudi proizvodnja novega izdelka Deit. Zgrajena je bila avtobusna postaja in otroški vrtec, v zadnjem času pa je začela tudi obratovati nova nalivalnica v Boračevi in nova terapija.

Velik razvoj Radenske je opazen predvsem od leta 1969 naprej, kajti tedaj so si delavci Radenske zastavili široko delovno politiko; tako pri polnjenju mineralne vode kot v zdraviliško turistični dejavnosti. Za primerjavo naj navedemo, da je bilo v letu 1960 nalitih 23 milijonov litrov mineralne vode na dveh linijah. Danes pa polnijo na petih linijah in so že presegli 200 milijonov litrov nalite mineralne vode. Takšen napredek je omogočila dobra programska politika, pomagali so strokovnjaki, na pomoč pa je priskočila še razvita tehnologija; velik delež k uspehu pa so prispevali tudi zunanji strokovni sodelavci.

Radenska danes

Naš največji polnilec mineralne vode zaposluje 1900 delavcev.

Z veliko zmogljivostjo polnilnih traktov se je uvrstil tudi med največje na svetu, saj je v preteklem poslovnem letu prodal nad 200 milijonov steklenic mineralne vode.

Prodaja in poraba mineralne vode z znamenjem »treh src« se naglo povečuje. Glavna prodajna središča v Jugoslaviji so Ljubljana, Zagreb in Beograd, vendar s tem ni rečeno, da radenska mineralne vode ne najdemo v manjših krajih in celo vaseh. Leta 1960 so jo prodali 23 milijonov litrov, leta 1965 že 41 milijonov, leta 1972 pa se je prodaja povzpela že na 219 milijonov steklenic. Za tem pa se je prodaja začela zmanjševati, kajti na tržišču se je pojavil nov, osvežujoč izdelek Radenske, Deit.

Tudi Deit je naglo napredoval na tržišču. Leta 1972 ga najdemo na tržišču že 20 milijonov litrov, leto kasneje pa že preko 46 milijonov litrov. V letu 1974 je bilo na tržišču nekaj manj kot 250 milijonov steklenic.

Velik porast prodaje je v zadnjem obdobju opazen pri brezalkoholnih pijači, Deitu. Deit je napitek, ki je sladkan s kombinacijo sladkorja in saharina. Zato je nizkokaloričen, dietni napitek. Ima približno petkrat manj kalorij kot druge sladke brezalkoholne pijače. Druga bistvena prednost je ta, da vsebuje tri za organizem izredno pomembne vitamine. Razen tega je pomembno tudi to, da je Deit pripravljen na bazi mineralne vode, kar daje organizmu dodatne minerale.

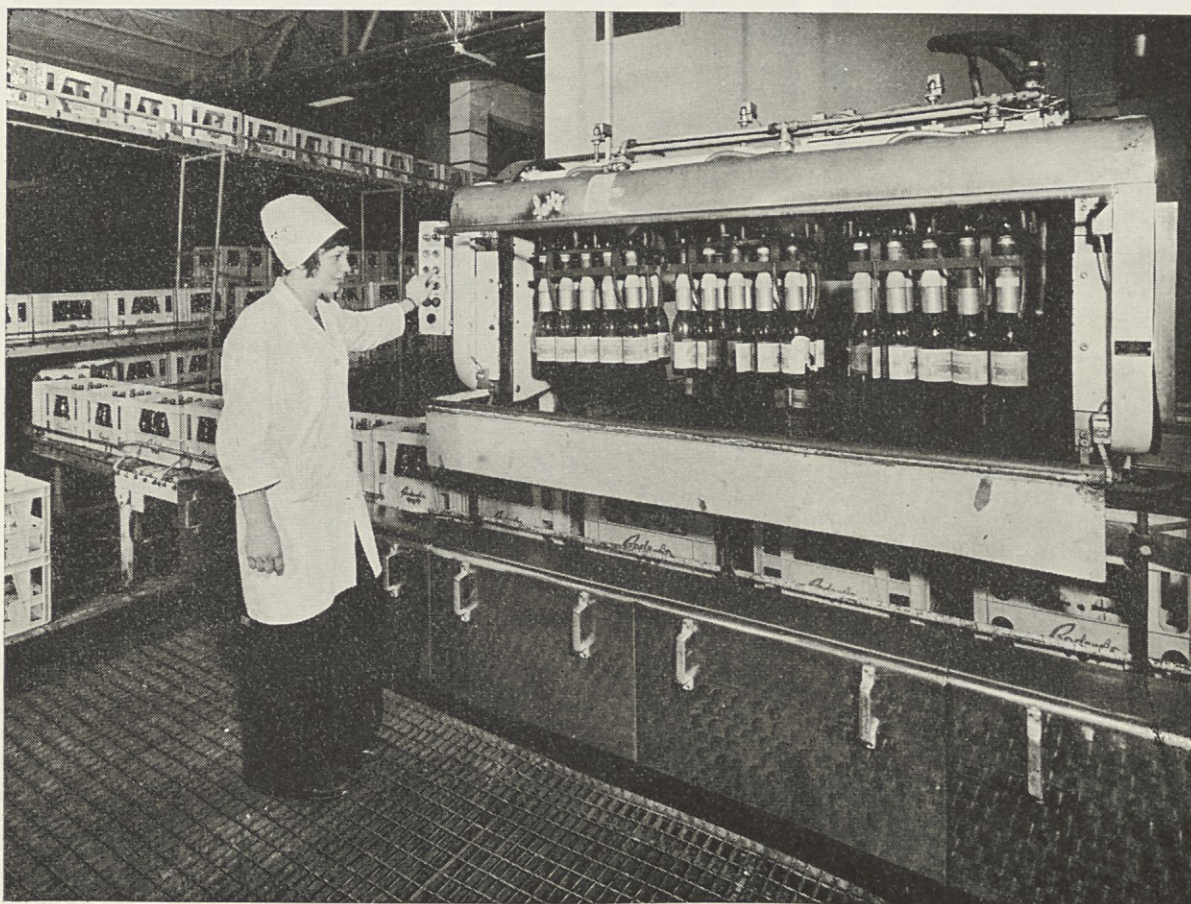
Radenska v svetu

Dolgoročna politika Radenske je postavila temeljne cilje organiziranja tudi v tujini. Maksimiranje izvoza pomeni vedno močnejše uveljavljanje Radenske v tujini, tako v obliki izvoza mineralne vode, brezalkoholnega napitka Deit, kakor tudi prodaje turističnih kapacitet.

Jugoslavija zavzema s polnjenjem mineralnih vod pomembno mesto v Evropi. To pa zaradi tega, ker je potrošnja mineralnih vod po prebivalcu sorazmerno visoka, na to pa seveda vpliva tudi kvaliteta mineralnih vod. Jugoslavija je članica združenja mineralnih vod, ki ga sestavljajo še Avstrija, Italija, ZRN, Španija, Portugalska, Belgija, Švica in Francija.

Popularna »tri srca« so preplavila Avstrijo, pijejo jih v Italiji, Nemčiji, Veliki Britaniji, pa na Švedskem, v Združenih državah Amerike, v Kanadi in Avstraliji. Sedemdeset odstotkov izvoza vseh mineralnih vod v Jugoslaviji odpade na Radensko.

Ni dolgo tega, ko je skozi na novo odprti Sueški prekop zaplula ladja, naložena z Radensko za Kuvajt, kmalu pa bodo našo mineralno vodo »tri srca« pili tudi na Cipru in Malti.

Iz polnilnice v »Radenski«

Mesnica na živilskem trgu

Na ljubljanskem živilskem trgu ima v Arkadah TOZD »TMI« svojo največjo prodajalno svežega mesa, mesnih izdelkov in raznih konzerv. Prodajalna je vedno dobro založena, saj to zahteva že lokacija sama. Kupci, ki nakupujejo na trgu, mimogrede zavijejo še v mesnico, stalne stranke pa so tudi nekateri prodajalci s trga.

Največ vsega prodajo koncem tedna, ob petkih in sobotah. Takrat se promet celo podvoji. Sicer pa se z lepim prometom lahko pohvalijo tudi druge dni v tednu. Povprašali smo, koliko povprečno iztržijo na dan. Gotovine se v blagajni nabere za okrog 1,5 milijona, veliko pa prodajo tudi za nakazila.

Kupci največ posegajo po svežem mesu. Podatki povedo, da tedensko prodajo okrog 120 kilogramov svinjine, nekaj manj pa govedine in teletine. V sosednji konjski mesnici pa je po konjskem mesu tudi veliko povpraševanja, saj na teden prodajo kar 17 konj.

Drobovine v zadnjem času največ prodajajo za krmljenje živali.

V sosednjih Arkadah imajo svoje prodajalne mesa in mesnih izdelkov še številna druga podjetja. Poslovodja naše prodajalne, **Lojze Gačnik** je povedal, da z dobro postrežbo, prijaznostjo mesarjev-sekačev in seveda s kvaliteto blaga kupcev ni težko pridobiti. Za to skrbi kar deset pro-

dajalcev. Prodajalna je odprta vsak dan od 6. ure zjutraj do 18. ure zvečer, ob sobotah pa prav tako delajo. Radi bi sicer vsaj popoldne zaprli, vendar bi na ta način izgubili okrog 40.000 dinarjev.

Prodajalna je lepo urejena in založena, v kletnih prostorih pa so velike hladilne komore, kjer lahko vskladiščijo do 5000 kg mesa.

Mile Bitenc

— Poglej, Janez! Tamle je nekdo zaspal med koncertom!
— Pa kaj potem? Zaradi tega me pa res ni bilo potrebno buditi!

Cedna sobarica Suzi stoji na robu okna visoke stavbe in čisti šipo. Naenkrat ji spodrsne, pade ter pristane težko ranjena v posodi za odpadke. Mimo pride Indijanec, vidi kaj je v posodi in zmaže z glavo rekoč: Neverjetno, kaj vse belci mečejo med odpadke!

— Striček, zakaj pa ti praviš sedaj slamnati vdovec?

— Zato, Nadka, ker je teta Lena za dalj časa odpotovala in sem sam doma.

— A tako, striček, in ko bo prišla nazaj boš ti zopet slamnati mož?

Otroci se pogovarjajo na dvorišču.

Tonček: Moj očka ima pa plešo, tvoj pa ne!

Darko: Mi imamo pa zajčka v hlevu, vi pa ne!

Stanko: Mi imamo pa bolhe v postelji, vi pa ne...

— Ta plašč lahko nosite ob vsakem vremenu, zato priporočam, da ga kupite.

— Tudi, ko je toplo in sončno vreme?

— Tudi! Takrat si ga obesite čez roko...

Sosed sosedu:

— Si lahko predstavljate, da zna moj pes boksar že časopis brati?

— O že vem, že vem, moj volčjak mi je danes o tem pripovedoval...

Zdravnik sedi ob smrtni postelji starega kmeta.

— Mrtev je, pravi njegovi ženi.

Umirajoči odpre oči in pravi s slabotnim glasom: Ne, saj vendar še živim!

— Tiho bodi, zdravnik menda bolje ve kot ti, jezno reče njegova žena.

— Ti si pa še tako majhen, da še ne smeš brati kriminalko!

— Saj ne bo zame, bral jo bo moj očka. Tako se bom lahko enkrat zopet sam igral s svojo železnico.

Tudi v konjski mesnici je skoraj vedno vrsta.

V Arkadah na ljubljanskem živilskem trgu je mesnica »TMI« vedno lepo založena s svežim mesom, delikatesami in konzervami.

Mercatorjev mozaik — Mercatorjev mozaik — Mercatorjev mozaik

● **DOBRO IN CENENO MALICO** pripravljajo za svoje delavce v obratu družbene prehrane TOZD »TMI«. Menza je lepo urejena, pred kratkim pa so za prijetnejše počutje na mize pognili tudi prte. Malice so raznovrstne in okusne in za delavce »TMI« zelo poceni. Za topli obrok plačajo le dva dinarja.

● **NEBOTIČNIK** je za svoje obiskovalce letos poleti pripravil prijetno novost. Na terasi so namestili daljnogled. Za dva dinarja lahko dve minuti občudujemo lepote Ljubljane in okolice. Žal pa so se našli tudi takšni obiskovalci, ki so namesto kovanca za dva dinarja v avtomat metali razne žetone, drugačne kovance in celo gumbe. Daljnogled je uvožen iz Nemčije, TOZD Kavarna-

bar »Nebotičnik« pa je veljal preko 40.000 dinarjev.

● **NA ŽIVILSKEM TRGU** v Ljubljani je pred kratkim TOZD »Emona« postavila tri stojnice za prodajo sadja in zelenjave. Tako se tudi naše podjetje vključuje v akcijo mestne skupščine za ureditev razmer na ljubljanskem živilskem trgu. Na ta način se bodo odpravili številni prekupčevalci, ki pa so tudi po svoje navijali cene. Na naših stojnicah na trgu prodajajo sadje celo ceneje kot v prodajalnah.

● **ŠUŠTARSKA NEDELJA** v Trzinu je že tradicionalna prireditev. Žal pa na raznih stojnicah, ki jih postavijo ta dan, med množico suhe robe in raznovrstnega drugega blaga, čevljev skorajda

ni najti. Razumljivo je, da na ta dan trgovci skušajo prodati čimveč vsega. Pri tem redno sodeluje tudi naša TOZD »Preskrba«, ki pa je letos na veseličnem prostoru poskrbela tudi za jedačo in pijačo.

● **ZAHVALO ZA SODELOVANJE** pri gradnji spominskega doma borcev NOV in mladine Jugoslavije v Kumrovcu ter pri ureditvi širšega kozjanskega območja, je prejela naša TOZD »Hrana«. Delavci so na zboru sprejeli predlog IO sindikata in sredstva, namenjena za izlet, prispevali za gradnjo doma. Prispevek »Hrane« je bil 18.000 din.

● **V SODELOVANJU Z ME-BOLM** je TOZD »Preskrba« v Trzinu prvič pripravila za domačine

razstavo in prodajo pohištva. Z Meblom poslovno dobro sodelujejo že več let in so skupaj doslej organizirali že več razstav. Tokrat so Tržičanom pripravili razstavo v domu Partizan, k nakupu pa so vabili tudi popusti. Hkrati so predstavili Meblom najnovejši sestavljeni program, pohištvo Gorica.

● **SKORAJ VSI GOSTINCI** v Ljubljani imajo en prost dan v tednu. Naši TOZD Kavarna »Evropa« in Kavarna-bar »Nebotičnik« pa zaenkrat poslujeta še vse dni v tednu. Tečejo pa že pogovori, da bi tudi v teh delovnih kolektivih imeli enkrat na teden prost dan.

● **NA ZAGREBSKEM VELESEJMU**, tam redno sodelujemo že več let, je bil letos prvič »Dan kave«. Vsi jugoslovanski predelovalci kave so na ta dan raznim povabljenim delavcem in slučajnim obiskovalcem na svojih razstavnih prostorih brezplačno postregli s kavo in dali razne informacije o svoji proizvodnji.

● **MLADINSKA ORGANIZACIJA** v Tovarni mesnih izdelkov je sprejela sklep, da bodo mladinci sami uredili iz kletnih prostorov svoje klubske prostore. Tako bodo pridobili prostor za sestanke in proslave, uredili pa bodo tudi svojo knjižnico. Računajo, da bodo že za 29. november pripravili prvo proslavo v svojih prostorih.

Zbral in zapisal:
Mile Bitenc

SREČNO VOŽNJO

Nad 200.000 km brez generalnega popravila

Delavski svet TOZD Trgopromet Kočevje je sklenil, da podeli denarno nagrado voznikoma tovornih avtomobilov TAM tovarišema: **Ivanu Colnarju** in **Silvestru Tekavčiču**. Prevozila sta nad 200.000 km brez večjega popravila motorja. Za delovni uspeh ju je pred časom nagradila z ročno uro tudi tovarna TAM.

Tovariš **Ivan Colnar** je voznik tovornjaka TAM-2000. V TOZD Trgopromet je zaposlen od leta 1961. Aktivno se udeležuje tudi v strokovni organizaciji ZSAM.

Voznik vozila TAM-5000 **Silvester Tekavčič** je zaposlen v TOZD Trgopromet tudi od leta 1961. Nekaj časa je bil na delovnem mestu skladišč-

nega delavca, pozneje pa je opravil izpit za poklicnega voznika in sedel za volan tovornjaka.

Vsi poklicni vozniki si želijo, da bi se tudi na Kočevskem spremenile cestne razmere in posodobile sedanje makadamske ceste. V vse smeri, razen proti Ljubljani, imamo še makadam z ostrimi ovinki, ožinami, klanci in drugimi neprijetnostmi. V zimskem času so skoraj neprevozne ceste prot Mirni gori in Gorskemu Kotaru, kamor naši vozniki redno dostavljajo blago kupcem.

Ob koncu želimo našima nagrajencema **SREČNO VOŽNJO** in še mnogo delovnih uspehov.

Janez Lunder

Ivan Colnar pred »svojim« Tamovcem

Voznik Silvo Tekavčič

● **Osnovno dejavnost TOZD »Sloga«** predstavlja trgovina na drobno in gostinstvo. Za prodajo reproduksijskega materiala pa imajo tudi gro-sistično registracijo.

● **Vse prodajalne TOZD »Sloga«** so registrirane za prodajo blaga za tujo valuto. Seveda največ nakupujejo turisti iz sosednje Avstrije. Vendar maloobsejni promet v zadnjem času, ko ni več popusta za nakup blaga v devizah, upada.

● **Leta 1962** je sedanja TOZD »Sloga« odprla prvo samopostrežno prodajalno v Gornji Radgoni. Za takratne razmere sodobna in velika prodajalna, pa danes predstavlja že preveč utesnjen prodajni prostor.

● **Letošnji Pomurski sejem** so delavcem iz »Sloge« pomagali urediti in aranžirati sodelavci iz Ptujja. Pred kratkim pa so v kolektiv sprejeli svojega aranžerja, ki bo v prihodnje skrbel za lepši videz prodajaln.

Preberite, zanimivo je

Delo, september 1975

DVA TISOČ STROKOVNJAKOV O PREHRANI

Beograd, 8. sept. — Prvi kongres o pridobivanju hrane v Jugoslaviji, ki se bo v sredo pod pokroviteljstvom predsednika Tita pričel v Novem Sadu, je pritegnil skoraj dva tisoč znanstvenih delavcev in strokovnjakov z inštitutov, iz kmetijskih organizacij in podjetij živilske industrije. Za kongres je pripravljenih 330 referatov, ki jih je v zadnjih treh letih sestavljalo 560 avtorjev iz vse države. To so povedali na današnji tiskovni konferenci v Zvezi inženirjev in tehnikov Jugoslavije, ki je glavni organizator kongresa.

Poleg predstavnikov inštitutov, gospodarskih zbornic in organizacij združenega dela, je prijave za sodelovanje na kongresu samoiniciativno poslalo precej zasebnih kmetov. Predsednik organizacijskega odbora inž. Luka Petković je sporočil, da se je samo iz Srbije prijavilo dvajset kmetov — dobrih kooperantov z družbenimi posestvi.

Od kongresa pričakujejo, da bo dal pristojnim organom obilico gradiva za dokončno izdelavo

srednjeročnih in dolgoročnih razvojnih načrtov in da bo pomagal poiskati pot k organiziranju in povezovanju agroindustrijskega kompleksa na ustavnih načelih.

Kongres v Novem Sadu bo tudi priložnost za izmenjavo izkušenj v zvezi z uveljavljanjem najsoodobnejših znanstveno-tehnoloških dosežkov na področju kmetijstva in v spremljevalni, predvsem živilski industriji.

Zanimanje za to srečanje, ki so ga dolgo skrbno pripravljali, sega tudi čez meje naše države. O tem nam zgovorno priča podatek, da so vsa uredništva javnih občil v Jugoslaviji akreditirala posebne poročevalce in da bo svoje novinarje na kongresu imelo tudi več tujih tiskovnih agencij in časnikov.

Večer, avgust 1975

NIŽJE CENE

Od prvega avgusta nižje cene pohištva, tekstilu, televizorjem, elektriki in drugim proizvodom

Predstavniki zveznega izvršnega sveta in gospodarske zbornice Jugoslavije so na včerajšnji konferenci obvestili časnikarje, da se bodo te dni pocenili tekstilni proizvodi, proizvodi gumastih izdelkov, lesne industrije za pohištvo, električna energija ter nekateri proizvodi iz papirja in celuloze. Do pocenitve bo prišlo po zmanjšanju stopnje davka na promet in po dogovoru proizvajalcev. Nekateri proizvodi, ki jih regulirajo z dogovorom — npr. proizvodi iz gume in tekstila se bodo pocenili že 1. avgusta. Pohištvo in »bela tehnika«, katerih cene so vezane za zmanjšanje davka, se bodo pocenili po desetih dneh po objavi v Uradnem listu SFRJ.

Kaj se bo pocenilo? Tekstil: cene vseh tekstilnih proizvodov se vračajo na stare cene, ki so veljale 31. decembra 1974. Proizvodi iz gume so v zadnjih šestih mesecih tega leta poskočili za 16 odstotkov. Zdaj so se s proizvajalci dogovorili, da naj bi bilo povečanje le devetodstotno, kar pomeni, da se cene zmanjšajo za 7 odstotkov. Položaj v lesni industriji je nekoliko drugačen: cene so se v tem letu povečale za pet odstotkov v odnosu na lanskoletne. Z ekonomsko resolucijo cen lesnih proizvodov bi se lahko povečale celo za 20 odstotkov, vendar so se proizvajalci odrekli petnajstim odstotkom povečanja na račun boljše prodaje.

Cene pohištva za tekoče leto se odredijo po ceniku, ki je veljal do 31. maja, tako da se bodo zmanjšale od 6 do 8 odstotkov. Po dogovoru skupnosti elektroindustrije se bo cena električne energije za gospodinjstvo in industrijo zmanjšala od 3 do 6 odstotkov od povprečne cene za tekoče leto.

To je šele prva pocenitev. V septembru se pričakuje nov popis proizvodov, ki se bodo pocenili, je dejal pomočnik zveznega sekretarja za tržišče in cene Milorad Vuković. Pocenili se bodo mnogi proizvodi nekovinske industrije ter proizvodi kemične industrije, kot vse kaže, pa se bodo pocenili tudi proizvodi prehranebene industrije.

Te dni so drugi časopisi pisali o nas

Ljubljanski dnevnik, 3. 7. 1975

MERCATOR SE ŠIRI

Mercator, ki ima okoli 5300 zaposlenih, ima svoje trgovine že v 25 občinah naše republike. Sestavlja ga že 29 TOZD, prejšnji mesec pa so se priključili k Mercatorju še Univerzal in Jelka, računajo pa, da bodo v dveh mesecih pridružili še Slogo iz Gornje Radgone in Potrošnik-Izbira iz Lenarta. Referendumi o priključitvi so v teh TOZD že izvedeni, sedaj se morajo le še delavci ostalih TOZD izreči za povezavo. Mercator bo tako imel 13 blagovnic, 77 samopostrežnih trgovin in kar 547 ostalih poslovalnic.

Ljubljanski dnevnik, 10. 7. 1975

NEBOTIČNIK VABI

Nebotičnik, ki se sredi Ljubljane dviga med oblake, privablja zlasti ob lepem vremenu na svojo teraso številne obiskovalce. Lani so ga vključili v ljubljansko turistično magistralo in skoraj je ni skupine tujcev, ki ne bi z nebotičnikove terase občudovala lepote Ljubljane.

Za obiskovalce pa pripravljajo nebotičnih prijetno novost. Že v nekaj dneh bodo na terasi postavili nov daljnogled, ki bo nedvomno v veliko zadovoljstvo slehernemu gostu. V avtomat bo potrebno vreči le dva dinarja in nato bomo lahko celi dve minuti občudovali Ljubljano in okolico.

UMRL JE ŽARKO PIŠKUR

Sredi julija je kolektiv TOZD »TMI« nenadoma zapustil sodelavec Žarko Piškur, star komaj 53 let.

Doma je bil iz Fare pri Kočevju, kjer se je izučil mesarskega poklica. Kmalu za tem je izbruhnila vojna in že v letu 1942 so ga Italijani odpeljali v internacijo. Naslednje leto mu je uspelo priti domov in takoj je odšel v partizane.

Po osvoboditvi se je spet lotil svojega poklica in polnih dvaindvajset let delal v Tovarni mesnih izdelkov.

Bil je dober delavec in tovariš in sodelavci ga bodo ohranili v dobrem spominu.

V SPOMIN FRANCETU ŠKULJU

Zadnji dan v juliju smo se delavci TOZD Rožnik na Žalah poslovili od sodelavca FRANCA ŠKULJA.

Njegova življenjska pot je bila kratka. Kruta bolezen, ki je bila močnejša od njegovih moči, ga je v najlepši življenjski dobi zdrobila. V 38. letu starosti ga je vzela iz naše sredine, iztrgala ga je njegovi družini prav v času, ko bi njegovo pomoč in oporo najbolj potrebovala.

Se se spominjamo, kakor da bi bilo včeraj, ko je pred dvajsetimi leti prišel v naš kolektiv in se zavzeto oprijel dela v trgovini. Dolga leta je vztrajal med nami, se trudil in prizadeval za delovni uspeh našega kolektiva. Sodelavci smo ga večkrat predlagali in izvolili v samoupravne organe in sindikat, kjer se je še posebej rad udeleževal.

Na višku njegovih ustvarjalnih moči mu je načrte in mirno družinsko življenje preprečila bolezen in smrt. Odslej naš Franc ne bo več prihajal med nas, ostal pa bo v prijetnem spominu.

V prejšnji številki nam je zagodel tiskarski škrat v Pravilniku o kalu, razsipu, lomu in kraji blaga v prodajalnah. Spremembe so v naslednjih členih: 6., 7., 12., 13. in 14.

6. člen

V prvi alineji se odstotki spremenijo v promile in se pravilno glasi:

— za kalo, lom, razsip: 4 ‰ brez prometa sadja in zelenjave;

7. člen

V prvi alineji se odstotki spremenijo v promile in se pravilno glasi:

— za kalo, lom, razsip: 2 ‰ brez prometa sadja in zelenjave;

12. člen

Spremembe so v 1. in 3. alineji, ki se pravilno glasita:

— za prodajalne, ki prodajajo goriva in maziva, se prizna 4 ‰ od ustvarjenega prometa;

— za prodajalne za prodajo premoga, drv in cementa ter opečnih izdelkov, se prizna 5 ‰ od ustvarjenega prometa;

13. člen

Spremembe so v vseh treh alinejah, ki se pravilno glasijo:

— galanterijsko blago, kozmetiko, igrače, trikotajo in pletenine, termiko, akustiko in avto dele 1 ‰;

— steklo in porcelan 2 ‰;

— o upravičenosti posameznih prodajalnih glede priznavanja kala za ostalo tehnično blago v višini 5 ‰ odločajo samoupravni organi TOZD;

14. člen

Pravilno se glasi:
Mesnicam se prizna 5 ‰ od doseženega prometa v določenem ...

Junija meseca so nogometaši TOZD »Preskrba« iz Tržiča odigrali nogometno tekmo z delavci »Žita« — Pekarne Tržič. Tokrat so se dobro odrezali in zmagali z visokim rezultatom 8 : 4.

Takoj po končanem srečanju so se skupaj s poraženo ekipo postavili pred našo kamero in se za spomin fotografirali še z darili Pekarne, velikimi kifeljci.

NK Mercator v drugi zvezni ligi

V sezoni 1973/74 je NK Mercator izpadel iz II. zvezne nogometne lige. O vzrokih izpada smo v našem časopisu že pisali ter obenem izrazili bojazen, da se bo bi ponovila usoda mnogih klubov, ki so se prav tako morali posloviti bodisi iz I. ali II. lige. Le redkim je namreč uspelo, da so se že po enoletnem igranju vrnili v višjo ligo. Prav to je uspelo NK Mercator. Za takšen uspeh moramo čestitati prav vsem, ki so kakorkoli pomagali, da se je klub dobesedno sprehodil skozi slovensko nogometno ligo ter z veliko prednostjo dosegel prvo mesto in s tem ponovno uvrstitev v II. nogometno ligo.

Po podrobni razčlenitvi vseh dogajanj v minulem prvenstvu je vodstvo kluba sklenilo okrepiti svoje vrste. Uprava kluba je povabila na razgovor nekaj novih ljudi, ki so pripravljeni pomagati pri boljši in učinkovitejši organizaciji kluba. Seveda to ni bilo dovolj, potrebno je bilo tudi nekaj novih igralcev, ker bi z dosedanjimi težko premagovali močnejše nasprotnike. Nekateri prejšnji igralci so prenehali z aktivnim igranjem ali pa so odšli na odsluženje vojaškega roka. Med okrepitevami velja omeniti vratarja Sirkovića, ki je prišel iz Olimpije, ter srednjega napadalca Glišiča, prav tako nekdanjega igralca Olimpije. Poleg njih so pristopili še Kukanja in Koblencer, igralca NK Mura iz Murske Sobote, Terčič iz NK Ljubljana, ter

še nekaj mlajših nadarjenih nogometašev. Iz Hajduka pa se je vrnil Camernik, ki pa je že igral v našem klubu. Z novimi igralci se je povečalo število igralcev, ki je bilo prej premajhno za tako dolgo in zahtevno tekmovalje kot je tekmovalje v II. zvezni ligi. Obenem pa se je povečala konkurenca za posamezna mesta v moštvu, kar je pozitivno vplivalo na prizadevanja vsakega igralca, da si zagotovi stalno mesto v enajsterici. Tako je bilo delo trenerja Kapidžiča in njegovega pomočnika Oblaka močno olajšano in sta lahko več pozornosti posvetila strokovnemu delu z igralci.

Začetek prvenstva 11. septembra

Prvenstvo v II. zvezni ligi zahodne skupine, v kateri tekmuje tudi NK Mercator, se bo pričelo 11. septembra. Datum so prestavili zaradi nastopa naše olimpijske reprezentance na mediteranskih igrah v Alžiriju. Tako bosta imela oba trenerja dovolj časa, da spoznata in preizkusita vse igralce, najdeta za vsakega najboljši ustrezno mesto in pripravita moštvo za težke preizkušnje, ki ga čakajo v prihodnje.

Prijateljske tekme v pripravljalnem obdobju so pokazale, da je moštvo sposobno igrati zelo dobro, če so vsi igralci kar največ angažirani ali pa zelo slabo, če podcenjujejo nasprotnika. V

takih primerih igrajo neborbeno in nepovezano, vsak zase, zapleteno v obrambi in pred nasprotnikovimi vrati. Takšne in podobne napake bo treba na treningih odpraviti. Prav tako bosta morala trenerja poskrbeti za psihološko stabilnost vsakega posameznega igralca in moštva kot celote, da ne bi prišlo do panike ob vsakem prejetem голу. Časa je dovolj, treba je samo krepko prijeti za delo.

Vodstvu kluba pa očitam, da ni poskrbelo za enega ali dva starejša izurjena obrambna igralca, ki bi vodila igro in skrbela za mirno igro v obrambi, ki je po vsem sodeč le slabši del moštva. V obrambi igra sicer odlični Darko Bajec, ki pa le nima takih kvalitete, da bi vplival na celo moštvo. Mogoče pa mu bo to ob pomoči vratarja Sirkovića uspelo.

Torej, prvenstvo je pred vrati. Upajmo, da bo moštvo do začetka dobro pripravljeno in da se bo obdržalo v II. zvezni ligi več kot eno samo sezono.

Milovan Nikolić

HA-HA-HA

Miličnik ustavi dva potepuha in zahteva dokumente, rekoč:

— Kje stanujete?

Prvi potepuh: Nikjer!

— In kje vi?

Drugi potepuh: Midva s prvim sva sosedu...

— Zopet si padel na izpitu, se jezi oče nad svojim sinom študentom.

— Nič čudnega, oče, saj so mi dali isto vprašanje kot zadnjičkrat...

— Sinko, kaznoval te bom, ker te imam rad!

— Oh očka, tako velike ljubezni pa res ne zaslužim...

Pacient leži na operacijski mizi, pripravljen na težko operacijo.

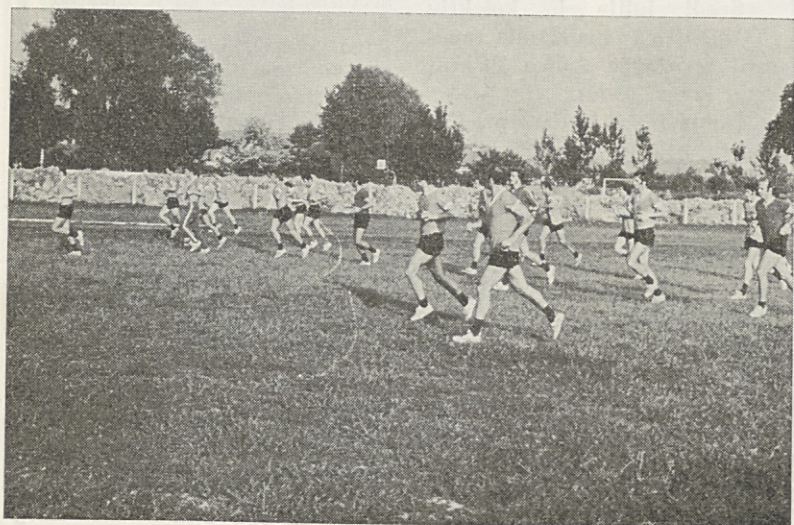
— Instrumente prosim, sestra, ukaže kirurg.

S težavo pacient dvigne glavo in pravi s slabotnim glasom: Torej tako, jaz težko bolan, vi pa se pripravljate na muziciranje...

— Moj mož dela z menoj slabše kot s psom, se pritožuje Erna svoji prijateljici.

— Neverjetno, pa tako rad te je imel?!

Erna: Res, res! Niti ovratnice mi noče kupiti.

Igralci Mercatorja so se vneto pripravljali na začetek prvenstva

Dnevnik, julij 1975

Brez kave ne gre

V prvih mesecih letošnjega leta se je precej zmanjšal uvoz posameznih prehrabnih proizvodov. Iz tujine smo, na primer, uvozili okoli 300 ton riža, v istem času lani pa smo ga uvozili 35.000 ton. Južnega sadja smo uvozili 86.000 ton, lani v istem času pa 95.000 ton. Precej se je zmanjšal tudi uvoz sladkorja in svinjske masti. Pač pa je letos precej večji uvoz surove kave. V minulih petih mesecih smo je uvozili 40.000 ton ali 21.000 ton več kot v istem obdobju lani.

Antenina majica

Za Antenino majico smo prejeli 218 želja. Ustregli bomo lahko le petim, ki jim je bil žreb naklonjen. Izžrebani so bili:

Marija Ložar iz Ljubljane, Poljanska 2,

Stanko Haber iz Ptuja, Zagrebška 48,

Beti Srečnik iz Tržiča, Pristava 69 c,

Anica Bele iz Novega mesta, Glavni trg 12 in

Marinka Volk iz Litije, Valvazorjev trg 23.

Nagrajencem čestitamo. Majice jim bodo v prihodnjih dneh z EPS Antene poslali po pošti.

Glasilo delovnega kolektiva »Mercator«, Ljubljana, Aškerčeva 3 — Izdaja skupni delavski svet podjetja »Mercator« — Izhaja enkrat mesečno — Ureja uredniški odbor: Edo Božič, Danilo Domanjko, Branko Gorjup, Kancijan Hvastija, Nada Lombardo, Marjan Pogacnik, Jože Renner, Janez Rozman, Mirko Rupel, Stane Vrhovec, Ivanka Vrhovčak — Odgovorna urednica: Ivanka Vrhovčak — Tisk: Učne delavnice, Ljubljana, Bežigrad 8

Oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov